

**Inatsisartut Ombudsmandiat
2021-mi ukiumoortumik nalunaarut**

Inatsisartut Ombudsmandiat

Noorlernut 53
Postboks 1606
3900 Nuuk
Tlf. +299 32 78 10
www.ombudsmandi.gl

Ukiuortumik nalunaarummi:

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 1. juni 2017-imeersoq Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 13. juni 1994-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Isumaginninnermik Suliassaqaarfimmi pissaanermik atuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 21. november 2013-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Radiokkut tv-kkullu aallakaatitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 8. juni 2014-imeersoq radio tv-lu pillugit inatsimmik taaneqartarpoq.

Radiomi tv-milu pilerisaarutit aallakaatitassianillu aningaasalersuisarnerit pillugit Namminersornerlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 5. juli 2006-imeersoq pilerisaarutit pillugit nalunaarummik taaneqartarpoq.

Danmarkip naalagaaffiata inatsisai tunngaviusut nr. 169, 5. juni 1953-imeersut Tunngaviusumik Inatsimmik taaneqartarpoq.

Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 31. oktober 1996-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq aalisarneq pillugu inatsimmik taaneqartarpoq.

Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 8. april 2016-imeersoq akuersissutit pillugit inatsimmik taaneqartarpoq.

Meeqqat tapersorneqarnissaannik Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 16, 8. november 2017-imeersoq meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummik taaneqartarpoq.

Ukiuortumik nalunaarut Ombudsmandip nittartagaani www.ombudsmandi.gl-imi PDF-itut atuarneqarsinnaavoq.

330-nnorlugu naqiterneqarpoq

Ilusilersuisoq: iCICERO, grafisk produktion Nuuk

Naqiterivik: Johnsen Graphic Solutions A/S

Assit: Henrik Bach (saqqaa aamma quppernerit 3, 44 aamma 54)

Amalie Gustafsson (quppernerit 6, 10 aamma 32)

Kamilla Jensen (quppernerit 53, 56, 64 aamma 70)

Maliina L. Lyberth (qupperneq 68)

ISSN: 2245-1382

INATSIARTUNUT

2021-mi ukiumoortumik nalunaarutiga Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 10, imm. 1 innersuussutigalugu matumuuna saqqummiuppara.

Nuuk, april 2022

Vera Leth
Vera Leth

IMAI

1	UKIOQ QAANGIUTTOQ	7
2	ALLAASERISAT	11
	2.1 Aalisarsinnaanermut akuersissutip itigartitsissutiginnissaanut inatsisikkut tunngavissaqannginneq	11
	2.2 Ingerlatsivimmi sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqan- nginneq	15
	2.3 Najugaqarfittut neqeroorummi najugaqartussatut pineqartumik akuersisitsinani inissiineq	19
	2.4. Nalunaarutitik piginnaatitsissutitut aalajangersakkat tunngavigalugit aalajangersaasarneq	29
3	AALLAQAASIUT	33
	3.1 Pilerisaarutitik politikikkut isummernernik imalinnik saqqummius- sinerup inerteqqutiginnissaanut periarfissaqanngilaq (2021-1)	33
	3.2 Kommuniq sulisoq peersissinnaanngilaa (2021-2)	34
	3.3 Aalajangiineq kalaallisuungorlugu qallunaatuunngorlugulu innuttaasu- mut ataatsikkut tunniunneqartussaavoq (2021-3)	35
	3.4 Umiatsiaararsorluni aalisarsinnaanermut akuersissummik nutaamik qinnuteqaatip inatsit unioqqutillugu itigartinneqarnera. Politikikkut aalajangerneq inatsiseqartitsinerup atuuttup ilaginnilaa (2021-4)	36
	3.5 Sulianik meeqqat pingasut inissinneqarnerinut angerlartinneqarnerinullu tunngasunik suliarinninneq akuerineqarsinnaanngilluinnartoq (2021-5) ...	38
	3.6. Meeqqap tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaat kommuniq ingerlatsiviani suliamik suliarinninnermi peqataasinnaas- suseqannginneq pissutigalugu qisuariarfigineqanngitsoq (2021-6)	40
	3.7. Sulianik ukiumoortumik siusinnerusukkut nalunaarutaasimasuni eqqartorneqartunik malitseqartitsiviginninneq	42

4	SULIAT ALLAT	45
4.1	Aalajangiinernik nalunaarutigineqareersunik suliarinneqqittarnerit	45
4.2	Allagaatit suliallu tamarmiusut allagaatinik paasissutissiinermi imaaliiallaannaq ilaatinneqanngitsoorsinnaanngillat	46
4.3	Ombudsmandip Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinera isornartorsiorsinnaanngilaa	47
4.4	Inuinnaq pillugu naammagittaalliummik suliarinninneq Ombudsmandip pisinnaatitaanerata avataaniippoq	48
4.5	Angerlarluni angalanermi aningaasartuutit akilerneqarnissaannik qinnuteqaat oqartussaasunit suliamik suliarinnittussaangitsunit suliarineqarsimavoq	49
4.6	Innuttaasup piffissamut siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatip suliarineqarneranut atorneqartup sivitsorneqarneranut akisussaaqataanera	50
4.7	Kommunip meeqqanut akilersuutit tunniunneqarsimasut utertillugit akileqqusinnaanngilai	51
4.8	Oqartussaasup inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu iliuuserisai	52
5	OMBUDSMANDI PILLUGU INATSIMMI § 11 TUNNGAVIGALUGU NALUNAARUTIGINNINNERIT	55
6	MISISSUINERIT	57
7	ANGALANERIT TIKERAARNERILLU	65
8	SULISUT	69
9	KISITSISIT ATORLUGIT TAKUSSUTISSIAT	71

UKIOQ QAANGIUTTOQ

All. ombudsmand Vera Leth

2021 ukiuvoq kommunit ingerlatsiviinik aallussiviuneruleriartortoq

Kommunit ilungersunartunik ajornartorsiuteqarput. Tamanna ukiuni kingullerni arlaleriarlunga erseqqissartarsimavara.

2019-imi ukiumoortumik nalunaarutinni oqaatigaara borgmesterit ataasiakkaarlugit innuttaasunit saaffiginnissutit tunngavigalugit allaffigisimagikka, suliasallu suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi allakkatigoortitsisarneq, tunngavilersuisarneq, inatsisini malittarisassanut atorneqartunut innersuussisarneq naammagittaalliornissamullu periarfissamik ilitsersuisarneq pillugit malittarisassat pingaarnerusutigut nassuiarlugit. Borgmesterit allakkani taakkunani qinnuigaakka qullersaqarfitik oqaloqatigeqqullugit allakkatigoortitsisarnerlu pillugu malittarisassat erseqqissaqqullugit.

2020-mi ukiumoortumik nalunaarutinni allappunga uanga paasinninnera unaasoq borgmesterinut saaffiginnissutigata sunniuteqarsimangitsoq, innuttaasullu suliani ilalernerqanngiffigissaminni tamanna piumasaaqatigigaangassuk allakkatigit tunngavilersuisarnissamik suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangersakkanik kommunit malinnittannginnerat sumi tamani ajornartorsiutaasoq.

Suli malugisinnaavara kommunit ingerlatsivii suliasaqarfinni tamangalluinnarni ajornartorsiuteqartut, paasisaralu unaavoq ingerlatsineq pillugu inatsisiseqartitsineq pillugu suliasaqarfimmi annertunerusutigut pitsanngoriaateqartoqarsimangitsoq.

Kommunalbestyrelsini ataasiakkaani politikikkikut akisussaasut ingerlatsiveqarfimminni qanorpiaq ajornartorsiuteqartiginerminnik immaqa naammattumik paasinnissimanginnerannik isuma iperaruminaatsippara.

Taamaattumik kommunalbestyrelsini ilaasortat nutaat 2021-mi kommunimut qinersinerup kingornatigit allaffigaakka. Nunami maani borgmesterinut 2019-imi allakkakka allakkani taakkunani ilaatigit eqqaavakka. Kommunalbestyrelsini ilaasortat nutaat aamma ilisimatippakka uanga isornartorsiuisinnaasunga, inassuteqarsinnaasunga, suliami paasinninnera oqaatigisinnaagiga, oqaaseqaatinilu imaluunniit misissuinerit pillugit nalunaarusiani taamaaliortartunga.

Kommunalbestyrelsini ilaasortat nutaat tamanna tunngavigalugu nalunaarfigaakka kommunit ataasiakkaat sulinerinik paaqqinniffiutaannilluunniit naliliinerma borgmesterinut kommunalbestyrelsini ilaasortanut tamanut nassiuineqartarnissaat siunisami suliniutit nutaat qulakkeerniariga, taamaalillutik suliat kommuninik aqutsineq pillugu inatsimmi malittarisassat tunngavigalugit pissusissaatut isumannaarneqartarsinnaaqqullugit.

Kommunit ingerlatsiviinik aallussinerulernera naapertorlugu sulianik nammineeerluni misissuiffiginninnernut tunngasunik misissuinaera kommunit meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnerinut aamma meeqqanik angerlarsimaffimmik avataanut inissinneqarsimasunik angerlartitsisarnerinut suliniutitut 2021-mi sammitinnerulerpara. Misissuineq kommunini marlunni immikkut toqqagaangitsuni sulianik toqqakkanik arlalinnik misissuinikkut ingerlanneqarpoq.

Borgmesterit ataasiakkaarlugit kommuninut angalanerit sioqqullugit nutaamik allaffigaakka. Allakkani taakkunani meeqqanik tapersersuisarnermik suliassaqarfimmi meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisarneq meeqqanillu inissinneqarsimasunik angerlartitsisarneq pillugit malittarisassatigut tunngavik naatsumik allaaseraara.

Borgmesterit kaammattoqqippakka qullersaqarfitik, pisortatik sulisutillu susassaqartut oqaloqatigeqqeqqullugit qulequttat taaneqareersut qitiutillugit, sammivillu meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissiinerit pillugit naammagittaalliutini amerlavallaani takusartagara pillugu ataatsimut isumakuluuteqarnera tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigalugu.

Innuttaasut meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaannut akuersineq uppernarsarlugu atsiqquneqarlutik kommuniminnit tatineqarsimasutut misigisimallutik oqartut ukiut tamaasa arlaleriarlunga misigisarpara. Innuttaasut arlallit tamatumunnga atatillugu oqaatigisarpaat kommunip oqarfigisimagaatik akuersinermut uppernarsaat atsiunngikkunikku meerartik inissisimanerata nalaani takusinnaanngikkitsik, najoqatigiittarneq killilersorneqassasoq imaluunniit meeqqap angerlarteqqinneqarnissaanut piffissaq sivisunerusoq ingerlassasoq.

Allakkani taakkunani erseqqissarlugu ilaatigut oqaatigaara akuersinerup nammineq piumassuseq tunngavigilluinnarlugu pinera aalajangiisuusoq. Akuersineq pinngitsaaliinikkut qanorluunniit iliorluni tatisinikkut pisussaangilaq. Akuersisup suna akuerinergu ilisimassagaa kommunit tamatuma saniatigut qulakkeertussaavaat.

Neriuppunga kommunit meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnerinik aamma meeqqanik angerlartitsisarneq pillugit suliaataannik misissuininni paasisat 2022-mi upernaakkut saqqummiussinnaassallugit. Misissuineq 2021-mi oktoberimi novemberimilu ingerlanneqarpoq.

Kommunit meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnerit angerlartitsisarnerillu pillugit suliaatiminnik suliarinninnerminni tunngaviusumik ajornartorsiutaannik ajornartorsiutigiugaannillu qulaajaasinnaassallunga naatsorsuutigaara. Tassani siunertaassaaq suliassaqarfiup taassuma iluani pisortaasunik sulisunillu ilitsersuineq. Tamatumunnga peqatigitillugu neriutigaara Inatsisartuni, Naalakkersuisuni kommunalbestyrelsinilu politikkikkut aalajangiisartut killiffimmik isumaliutersuuteqar-nissamut nutaanillu suliniuteqartoqassappat suliniuteqarnernut tunngaviusinnaasumik tunisnaassallugit.

Oqaaseqaatit arfinillit 2021-mi tamanut saqqummiuppakka, taakkunanngalu suliat pingasut kommunit assigiinngitsut pillugit naammagittaalliuutaapput. Suliami 2021-5-imi isumaqarpunga kommunip suliamik suliarinninnera akuerineqarsinnaanngilluinnartuusooq, suliamilu 2021-2-mi kommuni ilaatigut kukkusumik tunngaveqarluni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimanera pillugu isornartorsiorpara, taamatuttaarlu uanga paasinninnera unaalluni kommuni sulisumik peersitsinermut atatillugu ilatsiinnarsimasooq. Suliami 2021-6-imi piffissaq kommunip suliamik suliarinninnerminut atugaa isornartorsiorpara, taamatuttaarlu kommunip sulianik kommunip sulisuata sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngiffiini kommunip iliuuseqarnissamut periarfissai pillugit arlalinnik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersillunga.

Tamakku quppernerna tulluuttuni atuarneqarsinnaapput.

Atuarluarisi.

2.1 Aalisarsinnaanermut akuersissutip itigartitsissutigini- saanut inatsisikkut tunngavissaqannginneq

All. immikkut siunnersorti Henrik Bach

Pisortat ingerlatsiviata nalunaaruterpassuit inatsisinik Inatsisartunit akuerineqartunik tunngaveqarluni ukiut tamaasa aalajangersartarpai, taakkualu ilaanni arlalinni innuttaasut ataasiakkaat pisinnaatitaaffii pisussaaffiilu aalajangersarneqartarput.

Pisortat ingerlatsivianni oqartussaasut tamatuma saniatigut suliarpassuarnik suliarinnittarput innuttaasullu ataasiakkaat eqqarsaatigalugit aalajangiiviginnittarlutik. Inatsisilernermi oqariartaaseq atorlugu oqartoqartarpoq oqartussaasut ingerlatsinermi suliamik aalajangiiviginnissimasut.

Ingerlatsinermi suliamik aalajangiiviginninneq inatsiseqartitsinikkut malittarisassaq tunngavigalugu pisarpoq. Inatsiseqartitsinikkut malittarisassaq taamaattoq malittarisassatut pingaarnertut inatsimittarpoq nalunaarummiittarluniluunniit. Inatsiseqartitsinikkulli aallaaviit allat inatsiseqartitsinikkut tunngavittut ilaanneeriarlutik naamattarput. Inatsiseqartitsinikkut tunngaviit allat tassaasinnaapput inatsiseqartitsinikkut ileqquusooq, aqqissuussaananermut tunngasut imaluunniit pisup pissusia.

Ataatsimut oqartoqarsinnaavoq akuliunneq annertuneruleriartortillugu inatsisikkut qularnaatsumik tunngavissaqarnissamik piumasaqaat erseqqinneruleriartortussaasoq. Pingaartumik inuttut kiffaanngissuseqarnermut akuliunnermi inatsisikkut aalajangersakkat qanoq paasineqarnissaat killilersuutitut paasineqartarput. Pisuni taamaattuni inatsisilerinermi oqartarnertut oqartoqartarpoq inatsisikkut tunngaveqarnissamik piumasaqaat sakkortusisaasoq.

Ajornartorsiut taanna inatsisilerinikkut eqqarsartaatsimi inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaananermik aallaavimmi katersorneqartarpoq.

Inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaananermik aallaavik

Inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaananermik aallaavik naatsumik oqaatigalugu marlunnik immikkoortortaqarpoq.

Siullertut, inatsiseqartitsinermi kimittusseqarneq aallaavigalugu tullerriaarisarnermik tunngavik atuuppoq. Tunngaviusumik Inatsit tamatuma nassatarisaanik inatsisinit nalunaarutinillu tamanit kimittunerpaavoq. Aalajangersagaq kimittunerusoq aalajangersakkamit kimikinnerusumit unioqqutinneqassanngilaq.

Aappaattut, inatsisikkut tunngavissaqarnissamik piumasaqaat atuuppoq. Tassa imaappoq oqartussaasoq inatsisiliornermi pissaanermik tigummiqartunit piginnaatinneqaruni aatsaat innuttaasumut aalajangiisinnaasoq.

Pisumi pineqartumi inatsiseqartitsinikkut pisariaqarneratut piginnaatitsisoqarsimanisaa ingerlatsinermi suliamik aalajangiiviginninnermi oqartussaasup isumagissavaa. Taamaalilluni ingerlatsinermi oqartussaasup sulinerata inatsiseqartitsinerup atuuttup killelissarititaasa iluanni pinera inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaaneermik aallaaviup qulakkeereqataaffigaa.

Oqartussaasut inatsiseqartitsinikkut atuussinnaassuseqartumik tunngavissaqanngik-kunik ingerlatsinermi sulianik aalajangiiviginninnermi innuttaasumut inatsiseqartitsinikkut qilersuisuusumik aalajangersaasinnanngillat. Taamaalilluni aallaavik erseqqis-soq tassaavoq inatsiseqartitsinikkut tunngavissaqassasoq taannalu malinneqassasoq, inatsiseqartitsinikkut tunngavissap nutaap pilersinneqarnissaata tungaanut. Tamanna inatsisip nutaap akuerineqarneratigut imaluunniit nalunaarummik nutaamik aalajangersaanikkut pigajuttarpoq.

Tamanna pillugu Tunngaviusumik Inatsimmi § 22-kkut aalajangersarneqarpoq inatsisissatut siunnersuut folketingimit akuerineqartoq inatsisingussasoq akuersissutigineqarnermimit kingusinnerpaamik ullut 30-t qaangiutsinnagit kunngimit (naalakkersuisunit) atuuttussanngortinneqaruni, taassumalu inatsisip tamanut saqqummiunneqarnissaa peqqusissutigissagaa, atortuutinneqarnissaalu isumagissallugu. Inatsimmik naapertuuttumik tunngavissaqarnissamik aallaavik tassani ersersinneqarpoq. Tassa ilaati-gut imaappoq inatsisissatut siunnersuut akuerineqartoq atuuttussanngortinneqarnermigut tamanullu saqqummiunneqarnermigut aatsaat inatsisitut kimeqalersartoq. Naak Tunngaviusumik Inatsimmi § 22 taamatut oqaasertalerneqarsimagaluartoq tamanut saqqummiussinissamik piumasaqaat nalunaarutinut aamma atuuttoq naatsorsuutigineqarpoq.

Tassungu uiggiullugu Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 26-mi, 18. november 2010-meersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi § 31, imm. 2-kkut 3-kkullu aalajangersarneqarpoq Inatsisartut inatsisaat, Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat aamma kommunit maleruaqqusaat Inatsisartut inatsisaannik aamma Inatsisartut peqqussutaannik tunngaveqarlutik aalajangersarneqartut Naalakkersuisut erseqqinnerusumik aalajangersagaat tunngavigalugit qarasaasiakkut tamanut saqqummiunneqartassasut. Qarasaasiat atorlugit saqqummii-sarnermut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 1-imi, 2. januar 2014-i-meersumi § 1-ikkut aalajangersarneqarpoq Inatsisartut inatsisaasa, Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaasa aamma kommunit malittarisassaasa qarasaasiat atorlugit saqqummiunneqartarneri nittartakkakkut www.naalakkersuisut.gl-ikkut pisassasut. Tamanna Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut maleruaqqusanik tamanut saqqummiussisarneq pillugu aalajangersakkatut 2. januar 2014-imiilli atuuttuusimavoq.

Innuttaasut malittarisassat suut atuuttuunerannik erseqqissumik paasitinneqartarnis-

saat tunngaviusumik aallaaviuvoq, taamatuttaarlu innuttaasut sunik pissaqaaffilerneqarnerat sunillu pisinnaatitaaffeqarnerat erseqqissuususaalluni.

Inatsiseqartitsinikkut tunngaveqartussaaneermik piumasaqaat Tunngaviusumik Inatsimmi § 3-mi pissaaneermik agguataarinermi taaneqartukkut tamatuma saniatigut erserpoq, tassuunalu aalajangersarneqarpoq inatsisiliortutut pissaaneq folketingi suleqatigalugu kunngimiittoq (naalakkersuisuniittoq), atuutsitsinerlili pissaaneq taamaallaat kunngimiittoq (naalakkersuisuniittoq). Taamaalluni naalakkersuisut qanoq pissaaneqartigineranni inatsiliornermi pissaaneermik tigungminnittoq aalajangiisuuvoq. Tamanna imatut paasineqassaaq naalakkersuisut pissaaneermik atuutsitsissappata taamaallaat folketingip suleqatigineqarneratigut pissarsiarineqarsinnaasumik inatsisikkut tunngavissaqarnissaq piumasaqaataasoq.

Taamaalluni inatsiseqartitsinikkut tunngavissaqarnissamik piumasaqaat pisinnaati-taaneerit Tunngaviusumik Inatsit tunngavigalugu tulleriinneri malillugit naalakkersuisunut folketingimullu tunniunneqarsimasut killissalersorneqarnerisa iluanniippoq.

Pissaaneermik agguataarinermik paasinnineq Tunngaviusumik Inatsimmi § 3-miittoq imaluunniit Tunngaviusumik Inatsimmi § 22-mi inatsisissatut siunnersuutit akuerineqartut atuuttussanngortinneqartarnerannik tamanullu saqqummiunneqarnerat pillugu aalajangersagaq pingaaruteqassanngikkaluarpoq naalakkersuisut inatsiseqartitsinikkut suup atuuttuunera apeqqutaatinngit pissaaneermik atuutsitsiniarsinnaasuupata.

Inatsisikkut naammattumik tunngavissaqannginnerup kingunerisaa

Oqartussaasoq innuttaasup inatsiseqartitsinikkut atugaanik inatsisikkut naammattumik tunngavissaqarani killilersuippat pineqartoq tassaassaaq malittarisassap imaluunniit ingerlatsinermi suliamik aalajangiiviginninnerup inatsisikkut tunngavissamik amigaaqarnera. Oqartussaasoq inatsisikkut tunngavissaqanngippat ingerlatsiviup aalajangiinera pineqartoq aallaavittut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit atuussinnaasuseqartussaannigilaq.

Akuersissutip tusagassiutitigut nalunaarut innersuussutigalugu itigartitsisutigineqarnera

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup aalisartoq aalisarsinnaanermut akuersissummik Naalakkersuisut Qeqertarsuup Tunuani aqutsiveqarfimmi 47-mi sinnerissamut qanittumi umiatsiaararsorluni qaleralinniarsinnaanermut akuersissutiniq nutaanik tunniussisarneq qinnuteqaateqartup sumi najugaqarnera tunngavigalugu ingerlaannartumik atuutilersumik unitsinniarlugu aalajangersimanerat innersuussutigalugu suliami 2021-4-mi itigartippaa. Ombudsmandip paasinninnera unaavoq inatsit qinnuteqaateqarnerup nalaani qinnuteqaateqartup sumi najugaqarnera tunngavigalugu itigartitsinissamut periarfissamik imaqqanngitsoq.

Ombudsmandi oqarpoq Naalakkersuisut sinerissamut qanittumi umiatsiaararsorluni qaleralinniarsinnaanermut akuersissutiniq nutaanik tunniussisarunnaarniarlutik ingerlaannartumik atuutilersumik aalajangerneqat ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsiner-

mi inatsimmut naapertuuttumik tunngavissaqartussaannermik aallaavimmik unioqqutit-sinerusooq, Naalakkersuisooqarfillu sumi najugaqarneq tunngavigalugu itigartitsisarnis-saminut inatsimmi pisariaqarneratut tunngavissaqanngitsoq.

Ombudsmandi tamatuma saniatigut oqarpoq Naalakkersuisut aalajangererat tassaangitsoq inatsiseqartitsinikkut atuuttup ilaa, sumilu najugaqarneq tunngavigalugu itigartitsisarnissamik piunasaqaatip inatsiseqartitsineq atuuttoq taarsersinnaanngikkaa tassungaluunniit tapertaliunneqarsinnaanngitsoq. Ombudsmandi aammattaq oqarpoq tusagassiuutitigut nalunaarut Naalakkersuisooqarfiup akuersissummik itigartitsinermut inatsisikkut tunngaviginiarsinnaanngikkaa.

Ombudsmandip maluginiarpaa Naalakkersuisut sumi najugaqarnerup aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussinermi tunngaviutinneqarnissaanik nalunaarutikkut aalajangersaanissaminut aalisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu piginnaatinneqarsimasut. Naalakkersuisulli qinnuteqaateqarnerup nalaani malittarisassanik erseqqinnerusumik aalajangersaanissamut periarfissaq taanna atorsimanngilaat. Taamaattumik Ombudsmandip paasininnera unaavoq qinnuteqaateqarnerup nalaani inatsit inatsisip sumi najugaqarnerup tunngaviutinneqarnissaanik imallip atuutilernissaata tungaanut atornerqartussaasoq.

Inatsisip nutaap akuersissummik qinnuteqaateqartup sumi najugaqarnera innersuussutigalugu itigartitsisarnermik imaqartup akuerineqarnissaata tungaanut Naalakkersuisooqarfiup qinnuteqartoq aalajangersimasumik periaaseqarnermini ukioq ataaseq sinerlugu itigartittarsimavaa. Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu inassutigaa suliaq suliallu allat akuersissutinik qinnuteqaatinut tunngasut inatsisip nutaap atuutilernissaata tungaanut tunniunneqarsimasut tamaasa Naalakkersuisooqarfiup suliareqqissagai.

Atuarneqarsinnaasut allat siunnersuutigineqartut

Inatsimmut naapertuuttumik tunngavissaqarnissamik aallaavik inatsimillu tunngavissaqarnissamik piunasaqaat sakkortusisaq suliami 2021-4-mi eqqartorneqarput, taamatuttaarlu inatsisilerineq pillugu atuakkiat Ombudsmandillu siusinnerusukkut periaasia innersuussutigineqarlutik. Ass. suliaq aamma allaaserisaq "Ingerlatsivik susinnaava?" 2013-imi ukiumoortumik nalunaarummi immikkoortumi 5.6-imi aamma immikkoortumi 3.2-mi ilanngunneqartut takukkit. Taakkua saniatigut suliaq 2016-imi ukiumoortumik nalunaarummi immikkoortumi 5.3-mi ilanngunneqartoq takuuk. Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaatai allaaserisallu www.ombudsmandi.gl-imi atuarneqarsinnaapput.

Inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaannermik aallaavik Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaatini arlalinni aamma isummerfigisarsimavaa. Ass. 2015-3, 2013-24, FOB 1997.74 aamma FOB 1989.213 atuakkit. Taakkua saniatigut "Endelig redegørelse - Undersøgelse af Ankenævnet for Uddannelsesstøttens praksis inden for udvalgte områder" ("Inaarutaasumik nassuiaat - Ilinniagaqarnerisutit pillugit Naammagittaalliuteqartarfiup suliaasaqarfiit immikkut toqqagaasut iluanni periaasia"). Oqaaseqaatit taakkua www.ombudsmanden.dk-mi atuarneqarsinnaapput.

2.2 Ingerlatsivimmi sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq

All. fuldmægtig Maliina L. Lyberth

Pisortat ingerlatsivianni suliamik suliarinnittup innuttaasumut aalajangiiffigisassaminut arlaatigut attuumassuteqarnera ilaanneeriarluni inuiaqatigiinnguani pinngitsooruminaassinnaasarpoq.

Pisortani oqartussaasut ingerlatsinerisa sulianut attuumassuteqartut tunngavigalugit eqqortumik ingerlanneqarnerat inuiaqatigiinni inatsisit tunngavigalugit aqunneqartuni innuttaasut tamatigut tatigisinnaasussaavaat. Pisortat ingerlatsivianni suliamut attuumassuteqanngitsut tunngavigalugit eqqunngitsunik aalajangiisoqarnissaanik pinaveersaartitsineq tassarpiaavoq ingerlatsivimmi sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pillugu malittarisassani qitiusumik siunertaasoq.

Sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pillugu malittarisassat suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi kapitali 2-miipput.

Pisuni sorlerni suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq atuussinnaava?

Suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 3, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq imaattoqarpat pisortat ingerlatsivianni suliamik suliarinnittoq suliap aalajangersimasup suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqassanngitsoq:

1. Suliamik suliarinnittoq nammineq imminut eqqarsaatigaluni aningaasalluunniit eqqarsaatigalugit suliap qanoq inerneqarnissaanik soqutiginnilluinnartuuguni imaluunniit siusinnerusukkut suliami tassani kimulluunniit taamatut soqutiginnittumut sinniisuusimaguni. Tamanna suliani illua'tungiuneq sinniisuunerluunniit pissutigalugu peqataasinnaassuseqannginnermik aamma taaneqartarpoq.
2. Suliamik suliarinnittup qanimut ilaqutaa, soorlu aapparisa, qatanngutaa il.il. imminut eqqarsaatigaluni aningaasalluunniit eqqarsaatigalugit suliap qanoq inerneqarnissaanik soqutiginnittuuppat imaluunniit kimut taamatut soqutiginnittumut sinniisuuppat. Tamanna ilaqutariissuseq pissutigalugu peqataasinnaassuseqannginnermik aamma taaneqartarpoq.
3. Suliamik suliarinnittoq ingerlatseqatigiiffiup, peqatigiiffiup assigisaasaluunniit siulersuisuini ilaasortaappat suliallu qanoq inerneqarnissaanik soqutiginnilluinnartumut allatigut qanilluinnartuuppat. Tamanna ingerlatseqatigiiffimmut attuumassuteqarneq pissutigalugu peqataasinnaassuseqannginnermik aamma taaneqartarpoq.
4. Suliaq pisortani oqartussaasup allap misissuisutut imaluunniit nakkutilliusutut sulineranut tunngasuuppat tamatumunngaluunniit naammagittaalliuutaappat, naammagit-

taalliorlorlu taanna suliassarineqartumut taannaluunniit tunngavigalugu pineqaatis-siissutaasut naammassineqarnissaannut oqartussaaffimmi tassani siusinnerusukkut aalajangeeqataasimappat. Tamanna oqartussaasut marluk akornanni inissisimaneq pissutigalugu peqataasinnaassuseqannginnermik aamma taaneqartarpoq.

5. Suliamik suliarinnittup kinaassusersiorsinnaangissusia qularilissallugu pissutsinik atuuttoqarpat. Soorlu suliami illua'tungiusumik qanimut ikinnguteqarnikkut/akera-rinninnikkut, imaluunniit suliamik suliarinnittoq suliap pineqartup qanoq inernilerne-qarnissaa pillugu siumoortumik tamanullu ammasumik oqaaseqaateqarsimappat.

Oqartussaasoq suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngittoqarne-rani qanoq qisuariassava?

Suliamik suliarinnittoq suliap aalajangersimasup suliarineqarnera eqqarsaatigalugu su-liarinninnermi peqataasinnaassuseqarani isumaqaruni pisortarisani tamatumingga sa-pinggisamik pilertornerpaamik ilisimatissavaa, pissuseq pingaaruteqanngitsoq ersaril-luinnangippat. Tamanna suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 6, imm. 1-ik-kut aalajangersarneqarpoq.

Suliamik suliarinnittoq suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarnersoq oqar-tussaasup tamatuma kingornatigut aalajangissavaa. Suliamik suliarinnittoq pineqartoq suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarnersoq aalajangiiniarnermi suliamik suliarinnittoq pineqartoq aalajangiinnermi nammineq peqataassanngilaq, inatsit tunnga-vigalugu allamik aalajangersaasoqarsimanngippat. Tamanna suliassat suliarineqartar-nerat pillugu inatsimmi § 6, imm. 2-kkut 3-kkullu aalajangersarneqarpoq.

§ 6. Kialuunniit pissutsinik § 3, imm. 1-imi taaneqartunik pissuseqartumik ilisimannit-tup oqartussaaffimmi qullersarisani piaartumik tamatumingga nalunaarfigissavaa, erseq-qiluinnangippat pissuserisat pingaaruteqanngitsuusut. Ingerlatsinnermut oqartussaqa-tigiinnut ilaasortat taamaattunik ilisimasaqarfigineqarpatata tamakku oqartussaasunut nalunaarutigineqassapput.

Imm. 2. Inuup suliami peqataasussaasorinanginnera taamaassorinanginneraluunniit oqartussaasunit imm. 1-imi taaneqartunit aalajangiiffigineqassaaq.

Imm. 3. Aalajangiiffigineqartussaq suliami peqataasussaasorinanginnermik taamaas-sorinanginnermilluunniit apeqqutip oqaluuserineqarnerani aalajangiiffigineqarneranilu nammineq peqataassanngilaq, taamaattorli takuuk § 4, imm. 1 aamma 2. Tamannali ator-tuunngilaq allanut inatsisit naapertorlugit allatut aalajangiiffigineqareersunut.

Oqartussaasoq suliamik suliarinnittup suliap suliarineqarnerani peqataasin-naassuseqannginnerani qanoq iliorsinnaava?

“Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitersuut” taamani Namminersor-nerullutik Oqartussat Inatsisileriffianit 1994-imi saqqummersinneqartoq suliamik su-liarinninnermi peqataasinnaassuseqannginnermi sulinnermik aaqquissuussinnermut pe-riarfissanik assigiinngitsunik allaaserinnittuuvoq.

Suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pingitsoortinniarlugu suliaq oqartussaasup taannaasup iluani sulisumut allamut suliassanngortinneqarajuttarpoq. Taanna taarsiinermik taaneqartarpoq. Ingerlatsivimmi oqartussaasut arlallit suleqatigiiffianni suliami suliamik suliarinnittup peqataasinnaassuseqanngitsup peqataaffiginnngisaanik imaluunniit suliamik suliarinnittup allap suliamik suliarinnittumut peqataasinnaassuseqanngitsumut taartaasup aggeqquneqarneratigut aalajangiisoqarnissaa aaqqissuunneqarsinnaavoq.

Taamaattumik suliamik suliarinnittoq suliap suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqanngippat “sulianik paarlaateqatigiinneq” taamalu oqartussaasumi taannaasumi suliamik suliarinnittup suliamik suliarinnissinnaassuseqartup suliamik suliarinnitsinneqarnera amerlanertigut pisariinnerpaasussaavoq.

Sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pillugu malittarisassani atuutitsingiffiit

Sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pillugu pingaarnertut malittarisassani atuutitsingiffiit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 4-kkut aalajangersarneqarput.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 4, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pillugu malittarisassat § 3-miittut atuutitngitsut, suliamik suliarinnittup taartissaanik pissarsinissaq ajornavippat imaluunniit ajornartorsiutaasorujussuussappat.

Tassuuna aalajangersarneqarpoq sulisoq suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngitsoq pisuni suliap kinguartinneqarfigisinnaanngisaani taarsiinerulluunniit ajornakusoortorujussuuffigisaani ajornarluinnarfigisaaniluunniit suliap suliarineqarnerani peqataasinnaasoq.

§ 4. Suliassap suliarinissaani siuliini taaneqartup taassuma taartissaanik pissarsinissaq ajornavissappat imaluunniit ajornartorsiutaasorujussuuppatt § 3-mi aalajangersakkat atortuussanngillat.

Imm.2. § 3-mi aalajangersakkat ingerlatsinermut oqartussaaqatigiinnut ilaasortaasunut atortuuppatt, naak sinniisussaaqatitsisoqarsinnaanngikkaluartoq. Aalajangersagarli taanna atortuussanngilaq oqartussaasut aalajangiisinnaassuseqarnertik annaassappassuk imaluunniit oqartussaasut inuttalersugaanerat, ilaasortaq suliassap suliarineqarnerani ilaasinnaanngippat, annertuumik eqqarsarnarsissappat suliarinninnissarlu kinguartinneqarsinnaanngippat pisortat privatilluunniit (inuinnaat) soqutigisaat annertuumik ajoqusernagit.

Imm. 3. Ingerlatsinermut oqartussaaqatigiit ilaasortaaffissamut tassunga ilaasortassanik qinersineranni ilaasortaq ataaseq § 3-mi aalajangersakkat apeqquaatinnagit peqataasinnaavoq, naak siunnersuutigisaannaagaluarluni. § 3-mi aalajangersakkat kommunalbestyrelsit ilaasortat akissarsiaat pillugit aalajangigaannut atortuunngillat.

Ombudsmandip oqaaseqaataani 2021-6-imi suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarneq pillugu isumaliutersuutit

Suliami 2021-6-imi Qeqqata Kommunia meeqqamut tapersersortitut ikiortiliisoqarnisaanik qinnuteqaammik kommunip sulianik suliarinnittuisa arlallit suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginnerannik naliliinera pissutigalugu ukioq ataaseq affarlu sinnerlugit suliarinnissimangilaq.

Ombudsmandip suliami oqaatigaa paasinninnini unaasoq qinnuteqaatip kommunimit suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pillugu isumaliutersuuteqarneq pissutigalugu qisuariarfigineqarsimanginnera piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup taama sivisutigineranut pissutaanerpaasimasoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq suliaq kommunip suliarisimasariaqaraluaraa, soorlu sulianik paarlaateqatigiissitsinikkut imaluunniit suliamik suliarinnittut suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngitsut taarserniarneqarnerat ajornarpat ajornakusoorutorujussuuppalluunniit suliamik suliarinnittut suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngitsut suliamik suliarinnitsinneqarnerisigut, tak. suliassat suliarineqarnerat pillugu inatsimmi § 4, imm. 1.

Piffissaq kommunip suliamik suliarinninnermut atugaa kommunillu suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pissutigalugu qisuariarsimanginnera Ombudsmandip isornartorsiorpai.

2.3 Najugaqarfittut neqeroorummi najugaqartussatut pineqartumik akuersisitsinani inissiineq

All. fuldmægtig Kamilla Jensen

Najugaqartoq utoqqaat illuanni paaqqutarinniffimmiluunniit najugaqartussatut akuersitinnagu inissinneqarsimagunartoq Ombudsmandip ilaatigut utoqqaat illuinik paaqqutarinniffinnillu misissuinerminut atatillugu arlaleriarluni paasisarpaa.

Suliani taakkunani najugaqartup ukiut arlaqartut sinnerlugit siusinnerusukkut nuunneranut atatillugu qanorpiaq pisoqarsimaneramik najugaqartullu taamani inissinneqarnissaminut ilumut akuersisimaneramik akuersisinnaasimanerannilluunniit naliliinarneq Ombudsmandimut ajornakusoorsinnaasarpooq.

Inersimasut sumi najugaqarumanerminnik namminneq aallaavittut aalajangiisinnaati-taapput. Inuilli arlallit imminnut isumassorsinnaasangillat, taamaattumillu inuup pineqartup najugaqarfimmi immikkut ittumi najugaqartussatut inissinneqarnera pisuni arlallinni pisariaqartuusinnaasarluni, taamaalilluni inuk pineqartoq eqqortumik ikiorneqarsinnaaqqullugu isumassorneqarsinnaaqqullugulu.

Inuk pineqartoq inissinneqarnissaminut pinaaserpat inulluunniit pineqartoq taamatut inissinneqarnermut nammineq akuersisinnaangippat oqartussaasut inummik pineqartumik akuersisitsinatik pisut ilaanni inissiiginnarsinnaasarpoot. Tamanna pillugu malittarisassat immikkut ittut atuupput – taakkulu pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmiipput.

Oqartussaasut inummik pineqartumik akuersisitsinatik najugaqarfittut neqeroorummi najugaqartussatut inissiinnaassappata piumasaqaatit sakkortoorujussuit piumasaqaatigineqarpoot. Iliutsip akuliuffiusorujussuup pineqarnera tamatumunnga pisutaavoq.

Inuit taamatut pinngitsaalineqarsinnaasut inatsiseqartitsinermi innarlitsaaliinikkut illersorneqarsinnaasumik pineqartarnissaat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat taakkua ilaatigut qulakkeereqataaffigaa.

Kikkut malittarisassani pineqartunut ilaatinneqarpat?

Inersimasut ilaannaasa pinngitsaaliinermik atuiffiginissaannut oqartussaasut periarfissaqarpoot.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 3-kkut aalajangersarneqarpoq inuit maku pineqartut:

- tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaanikillismanertik pisutigalugu eqqarsarlualutik iliuuseqarsinnaangitsut iliuuserisamilluunniit kingunerisassaannik paasinnissinnaangitsut,

- pisortat sulissutiginninnerisigut inuttut suliassanillu, isumaginninnikkut perorsaanermik, katsorsaaneramik paaqqutarineqarnermillu imaluunniit piginnaangorsaanikkut neqeroorutini il.il. ikiorneqartut,
- iliuuseriniarneqartumut akuersingitsut.

Oqartussaasoq pissaanermik atuinerit allatigulluunniit nammineq aalajangiisinaati-taanermut akuliunnerit qanorluunniit ittut atorneqalersinnagit inuup pineqartup iliuuse-qarfiginninnernut pisariaqartinneqartunut nammineq piumassutsiminik peqataanissaa anguniarlugu periarfissanik tamanik atuissaaq. Pissaanermik atuisarneq pillugu inat-simmi § 30, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq pissaanermik atuneq aatsaat periar-fissaassasoq pisoq allatut iliorluni aaqinneqarsinnaangitsoq paasinarsippat.

Inissiinikkut nuutsitsinermit akuersineq

Inuup pineqartup inissiinikkut nuutsitsiniarneq akuerippagu inuup taassuma taamatut paasitinneqarluni ilumut akuersisinnaassuseqartuunissaa piumasaqaataavoq. Inuk pi-neqartoq taamaaliorinnaangippat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi akuer-sisitsinani inissiinikkut nuutsisisoqassappat piumasaqaataasut eqqortinneqarsimap-pata aatsaat inissiisoqarsinnaavoq.

Inuk pineqartoq inissiinikkut nuutsitsinermit akuersisoq paasissutissiineq tunngavi-galugu akuersisimassasoq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi piumasaqaataa-voq. Oqartoqartarpoq akuersineq paasissutissiineq tunngavigalugu akuersinerussasoq. Tassa imaappoq akuersisup suna akualugu ilisimassagaa, tamatumalu kingunerisassai paasisinnaassagai. Akuersinerup suna nassatarigaa kommunip naammattumik paasis-sutissiisimanissani nassuiaasimanissanilu qulakkiissagaa tamatuma nassataraa.

Akuersineq erseqqivissumik akuersinikkut nipangiinnarluniluunniit akuersinikkut pi-sinnaavoq. Nipangiinnarluni akuersisoqarnerani inuup pineqartup pissusilersornermi-gut takutitsinera paasiniarneqartarpoq, taamaattumillu nipangiinnarluni akuersineq eqqarsaatigalugu inuup pineqartup sukumiisumik ilisarisisimaneqarnissaa tunngaviuvoq.

Ilatsiinnartumik pissusilersorluni akuersisoqarsinnaangilaq. Inuup pineqartup ilatsiin-narneratigut akuersineq atuussinnaassuseqartoq pineqarsinnaangilaq. Inuk pineqar-toq pinaasinngikkaluarpalluunniit taassuma sunik kissaateqarnerminik nammineq ta-kutitsisinaanissaa piumasaqaataavoq. Taamaattumik inuk taanna ilatsiinnarpat im-mikkut piumasaqaatit akuersisitsinani inissiinikkut nuutsitsinermit aallartitsinermi atuuttut eqqumaffigineqarnissaat pisariaqarpoq.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 30, imm. 1 pillugu oqaaseqaatit kiisalu pi-saanermik atuisarneq pillugu inatsit pillugu ilitsersuummi imm. 9 aamma 24 innersuus-sutigineqarput.

Akuersisitsinani qaqugukkut inissiinikkut nuutsitsisoqarsinnaava?

Inummik pineqartumik najugaqarfittut neqeroorummut inissiinikkut nuutsitsinermi inuk taanna manna tikillugu angerlarsimaffigisimasaminit nuutsinneqartarpoq. Namminerisamik angerlarsimaffimmit najugaqarfittut neqeroorummut inissiinikkut nuutsitsineq imaluunniit najugaqarfittut neqeroorummit najugaqarfittut neqeroorummut allamut inissiinikkut nuutsitsineq pineqarsinnaapput.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36-p oqartussaasut inummik pineqartumik pisuni assigiinngitsuni pingasuni nuutsitsinikkut inissiinissaannut periarfissalerpai. Namminerisamik angerlarsimaffimmit najugaqarfittut neqeroorummut inissiinikkut nuutsitsineq imaluunniit najugaqarfittut neqeroorummit najugaqarfittut neqeroorummut allamut inissiinikkut nuutsitsineq pineqarsinnaapput.

Inummik pineqartumik akuersisitsinani inissiinikkut nuutsitsinissamut periarfissat assigiinngitsut pingasut ukuupput:

1. Inuk pineqartoq manna tikillugu najugarisamini najugaqaannarnermigut imminut timikkut annertuumik ajoqusissappat, pineqartorlu inigisamini tassani allatut ikiorneqarsinnaangippat (pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 1).
2. Inuk pineqartoq tarnikkut annertuumik piginnaasakillisisamasoq (soorlu puigortunngortoq) inissiinermit pinaasinngippat, inissiinerlu pineqartup nakkutilliisuata isumaqatigippagu (pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 2).
3. Inuk pineqartoq najugaqarfittut neqeroorummi najugaqartooreerpat najugaqarfittullu neqeroorummut allamut inissillugu nuutsinniarneqarpat, inuup pineqartup taanna nammineq soqutigisarigaa naliliisoqarnera pissutigalugu (pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 3).

Allaaserisami matumani namminerisatut angerlarsimaffimmit allamut inissiinikkut nuutsitsineq (§ 36, imm. 1 aamma 2) kisimi pineqarpoq, najugaqarfittut neqeroorummit najugaqarfittut neqeroorummut allamut inissiinikkut nuutsitsineq (§ 36, imm 3) pineqarani.

Kina aalajangiissaava?

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 1 tunngavigalugu akuersisitsinani inissiinikkut nuutsitsisoqarnissaanik aalajangiisussa q tassaavoq Ilaqutariinnermut Naalackersuisoq. Aalajangiineq inuup pineqartup kommunitut uninngavigisaata inasuteqaataa tunngavigalugu pisarpoq. Ilaqutariinnermut Naalackersuisoq kommunitip inasuteqaataataa tiguneqarneranit kingusinnerpaamik sapaatit akunneri marluk qaangiutsinnagit aalajangiisussaavoq. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 42, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Inuup pineqartup tarnikkut pissutsimigut annertuumik piartuaartumillu piginnaanikillisisamup inissiinikkut nuutsinneqarnissaminut pinaasinngitsup pissaanermik atuisarneq

pillugu inatsimmi § 36, imm. 2 tunngavigalugu inissiinikkut nuutsinneqarnissaa kommunip uninngavigisap aalajangersinnaavaa, kommunip inassuteqaataa inuup pineqartup nakkutillisuata ilalerpagu.

Oqartussaasut inummik pineqartumik pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi tullearinneri malillugit § 36, imm. 1 aamma § 36, imm. 2 tunngavigalugit inissiinikkut nuutsitsinnaassappata piumasaqaatit assigiinngitsut eqqortinneqarsimasussaapput.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 1 tunngavigalugu inissiinikkut nuutsitsineq

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 1 tunngavigalugu inissiinikkut nuutsitsinermi pisut inuup pineqartup inissiinikkut nuutsitsiniarnermut pinaaserfigisai imaluunniit paasissutissiineq tunngavigalugu akuersinissamut pisinnaasaqanngiffisai pineqartunut ilaatinneqarput.

Inuk pineqartoq aalajangersagaq taanna tunngavigalugu inissiinikkut nuutsinneqassappat piumasaqaatit sakkortupput, aatsaallu imaattoqarpat inissiinikkut nuutsitsisoqarsinnaalluni:

1. inuup pineqartup pisariaqartitamik ikiorneqarsinnaanissaanut tamanna pisariaqarluinnarpat,
2. ikiuineq inuup pineqartup angerlarsimaffiani mannalunniit tikillugu inigisaani ingerlanneqarsinnaanngippat,
3. inuup pineqartup iliutsimi kingunerisassai paasisinnaanngippagit,
4. inuk pineqartoq annertuumik ajoqusernissaminut imminut ulorianartorsiortippat aamma
5. inissiinikkut nuutsitsisoqannginnera illersorneqarsinnaanngippat.

Pisariaqartitanik ikiuineq tassaavoq ikiuineq inuup pineqartup tarnikkut pisinnaasaqassutsip annertuumik annikilleriarnera pissutigalugu suliatigut naliliineq tunngavigalugu pisariaqartitaa. Taanna tassaasinnaavoq imminut paaqqutarinnermut, napparsimanermi paaqqutarinninnikkut isumassuinikkullunniit ikiuineq.

Inissiinikkut nuutsitsineq pisariaqarluinnartutut isigineqassappat ikiuinerup pisumi suliatigut naliliineq tunngavigalugu allatut iliorluni akuliuffiunnginnerusumillu ikiorsiinikkut illersorneqarsinnaasumik pisinnaasimannginnissaa piumasaqaataavoq.

Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit erserpoq inissiinikkut nuutsitsineq inatsimmik unioqqutitsinani aallartinneqarsimasutut isigineqarsinnaassappat piumasaqaataasoq inissiinikkut nuutsitsinnginneq illersorneqarsinnaassanngitsoq, inuup pineqartup tarnikkut pisinnaasaqassutsimi annikilleriarsimanera pissutigalugu iliuse-

risami kingunerisaanik paasinnissinnaanginnera taamaattumillu timimigut annertuumik ajoqusernissamut imminut ulorianartorsiortitsinera pissutigalugu. Imaassinnaavoq innerup illersorneqarsinnaangitsumik mianersuaalliorluni atorneqarneratigut ikualagussaanssamut ulorianartorsiortoqartoq imaluunniit inuk nakorsaaitukkaminik agguataarisinnaanginnini pissutigalugu iisartakkanik amerlavallaanik iioraanermigut iisartakkanilluunniit pinngitsoorani iisassaminik eqqaamannissinnaanginnermigut inuunerminik ulorianartorsiortitsisoq.

Kommunip Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut inassuteqaateqaataanut piumasaqaatit

Siuliani oqaatigineqartut Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq tassaavoq § 36, imm. 1 tunngavigalugu inissiinikkut nuutsitsinerit pillugit aalajangiisussaq, kommunip uninngavigisap inassuteqaataa tunngavigalugu. Taamaalluni kommuni tassaavoq inummik pineqartumik akuersinngitsumik inissiinikkut nuutsitsisoqarnissaanut tunngavissaqarnersoq siullertut naliliisussaq.

Kommuni inissiinikkut nuutsitsinissamut tunngavissaqartoq naliliguni inassuteqaamik Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut nassiussissaaq. Kommunip inassuteqaateqarnissaanik piumasaqaatit pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 42, imm. 2-kkut aalajangersarneqarput.

Kommunip inassuteqaataa makku pillugit nassuiaatinik imaqassaaq:

1. § 36, imm. 1-imi piumasaqaatinik eqqortitsisimanermut tunngaviusoq.
2. Pisinnaasakillisisimanermut uppernarsaat.
3. Inassuteqaasiortoqarnissaanik aalajangiisoqannginnerani ikiuineq paaqqutarinninnerlu aallartisarneqarsimasut neqeroorutigineqarsimasulluunniit.
4. Inigisap nutaap aqqissuunneqarnera kiisalu ikiorsiineq, paaqqutarinninneq taper-sersuinerlu najugaqarfittut neqeroorummi atugassiissutigineqartussat.
5. Pineqartup nammineq ilaquataasullu inissiinikkut nuutsitsineq pillugu oqaaseqaatis-saqarpata oqaaseqaataat.

Pineqartoq katissimasaminik aappaqarpat, inooqateqarpat ilaquataqarpalluunniit taak-kulu inummik pineqartumik pisariaqarneratut ikiuinnermik isumaginnissinnaajunnaar-tutut misigisimappata tamanna kommunip naliliinerani ilanngunneqassaaq. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 4-kkut aalajangersarneqarpoq.

Inuk pineqartoq najugaqarfittut neqeroorummi najugaqartussatut inassuteqaatigine-qartoq nakkutilliisoqariinngippat kommunip eqqartuussivik kingusinnerpaamik inissi-iinikkut nuussisoqarnissaanik inassuteqaateqarnermini qinnuigissavaa inummut pine-qartumut nakkutilliisumik toqqaqqullugu. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu

inatsimmi § 42, imm. 4-kkut aalajangersarneqarpoq.

Taamaalluni pisut kommunip inummik pinaasernerminik erseqqissumik oqaatiginnittumik inissii-nikkut nuutsitsisoqarnissaanik inassuteqaateqarfigisai pisullu inuup pineqartup paasitineqarluni akuersinissaminut pisinnaasaqanngiffii Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup akuersisitsinani inissii-nikkut nuutsitsisoqarnissaanik aalajangiinissamut pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqarput.

Inuk pineqartoq najugaqarfittut neqeroorummi inissinneqartussatut inassuteqaatigini-arnagu kommuni aalajangerpat tamanna inuup pineqartup katissimallugu aappaata al-lalluunniit inummut pineqartumut qanigissaasup inuup pineqartup najugaqatigisaata Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmu naammagittaalliuutigisinnaavaa. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 42, imm. 3-kkut aalajangersarneqarpoq.

Eqqartuussissuserisumik ikiorteqarneq

Suliani pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 1 tunngavigalugu akuersi-sitsinani inissii-nikkut nuutsisinernut tunngasuni inuk pineqartoq eqqartuussissuserisu-mik ikiortissarsinnaatitaavoq. Kommuni tassaavoq Ilaqutariinnermut Naalakkersui-sumut inassuteqaateqarnermut atatillugu inuup pineqartup eqqartuussissuserisu-saanik toqqaasoqarnissaanik isumaginnittusaaq. Inuk pineqartoq eqqartuussissuseri-sumik aamma nammineq toqqaasinnaavoq. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 43, imm. 1-imi nr. 2-kkut aamma § 44-kkut aalajangersarneqarpoq.

Kommuni tassaavoq eqqartuussissuserisumut aningaasartuutunik akiliisusaaq.

Eqqartuussissuserisup suliassaa tassaavoq inuup pineqartup soqutigisaanik isumagin-ninneq, taamaattumillu eqqartuussissuserisoq sapinngisamik pilertornerpaamik sulia-milu aalajangiisoqannginnerani akuliutsinneqartusaaavoq. Tamanna § 43, imm. 1-imi nr. 2 pillugu oqaaseqaatinit erserpoq.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 2 tunngavigalugu inissii-nikkut nuutsitsineq

Kommunip pisuni immikkut ittuni inissii-nikkut nuutsitsineq pillugu aalajangiinissaa pi-saanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 2-mi periarfissaqartinneqarpoq. Aalajangersakkami tassani pisut pineqartunut ilaatinneqartut tassaapput pisut inuup pineqartup inissii-nikkut nuutsitsinermut pinaasinnngiffii, inuulli paasitineqarluni akuersaarnissamut tarnikkut pissutsikkut sanngiillisimaneq pissutigalugu pisinnaasaqanngiffii.

Piumasaqaataavortaaq inissii-nikkut nuutsitsineq inuup pineqartup pisariaqartitamisut ikiorneqarnissaanut pisariaqartuussasoq, pisumilu pineqartumi isumassuinnikkut inum-mut pineqartumut naleqqunnerpaasutut nalilerneqarsimassasoq.

Kiisalu kommunip inissii-nikkut nuutsitsinissamik inassuteqaataata nakkutilliisumit eq-

qartuussiviup inummut pineqartumut nakkutilliisutut toqqarsimasaanit, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 42, imm. 4, ilaleneqarsimanissaa piumasaaqataavoq. § 36, imm. 2 tunngavigalugu inissiinikkut nuutsitsinissamut piumasaaqatit eqqortinneqarsimanerannik kommunip aalajangiinera nakkutilliisup isumaqatiginngippagu, taamaattumillu kommunip inassuteqaataa ilalinngippagu, Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq § 36, imm. 2 tunngavigalugu aalajangiissasoq kommunip inassuteqaatigissavaa.

Inuup tarnikkut pissutsimigut pininnaasakillismanera pininnaasakillismanerullu inuup soqutigisaminik isumaginninniarneranut akornutaanera uppenarsaatissaqartinneqasapput.

Inuk pineqartoq katissimasaminik aappaqarpat, inooqateqarpat ilaqutaqarpalluunniit taakkua inuup pineqartup pisariaqartitaminik ikiorneqarnissanik isumaginnissinnaajunnaarsimanerat kommunip naliliinerani aamma ilaatinneqassaaq. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu § 36, imm. 4-kkut aalajangersarneqarpoq.

Inuk pineqartoq tarnikkut pissutsimigut pininnaasakillissimasoq inissiinikkut nuutsitsinissamut pinaaserpat kommuni pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 2 tunngavigalugu aalajangiisinnaanngilaq. Pisuni taamaattuni kommunip pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 1-imi periaaseq malittariaqarpaa, inassuteqaallu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut nassiuttariaqarlugu.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 2 pillugu immikkut oqaaseqaatinit erserpoq eqqarsartaatsikkut pininnaasakillineq paasineqassasoq tassaasoq pinnaasakillineq inersimalerfermi pisimasoq. Pineqartut tassaagajuttartussaapput inuit puigortungortut, aammali inunni pineqartunut ilaatinneqartuni inuit eqqarsartaatsikkut allatut piartuaartumik pininnaasakillissimasut, soorlu qaratsakkut aanaartoornerup kingunerisaanik pininnaasakillissimasut, ilaatinneqarsinnaapput.

Naammagittaalliornissamut periarfissat

Inunnik pineqartunik najugaqarfittut neqeroorummi najugaqartussatut akuersisitsinani tiguisoqarnissanik aalajangiinerit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmumut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Tamanna Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 1 tunngavigalugu inissiinikkut nuutsitsisoqarnissanik § 42, imm. 1 tunngavigalugu aalajangiinerinut aamma kommunip pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 2 tunngavigalugu inissiinikkut nuutsitsisoqarnissanik aalajangiinerinut atuuppoq.

Tamanna kommunip pisuni inummik pineqartumik inissiinikkut nuutsitsinissamik inassuteqaateqarniarani aalajangiiffigisaani aammattaaq atuuppoq.

Aalajangiinerit aalajangiinnermit sapaatit akunneri arfinillit qaangiutsinnagit naammagittaalliuutigineqasapput. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 48, imm. 1-ikkut aamma § 49, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Inuk najugaqarfittut neqeroorummi najugaqartussatut tiguisoqarnissaanik aalajangiinnermi pineqartoq nammineq naammagittaalliorsinnaangippat katissimallugu aappaa, nakkutilliisua imaluunniit pineqartup sinniisaa alla inuk pineqartoq sinnerlugu naammagittaalliorsinnaavoq. Nakkutilliisumik toqqaasoqarsimappat nakkutilliisoq kisimi inuk pineqartoq sinnerlugu naammagittaalliorsinnaavoq. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 48, imm. 2-kkut aaamma § 49, imm. 3-kkut aalajangersarneqarpoq.

Najugaqarfittut neqeroorummi najugaqartussatut akuersisitsinani tigusineq inuttut kif-faanngissuseqarnermut annertuumik akulerunnerummat suliap eqqartuussivitsigut misilitsinnissaanut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 50, imm. 1, nr. 2-mi immikkut periarfissaqarpoq. Tassa imaappoq naammagittaallior tup piumasaqaatigisinnaagaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup najugaqarfittut neqeroorummi najugaqartussatut tiguneqarnissamik pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 36, imm. 1 tunngavigalugu aalajangiinera eqqartuussivimmu suliassanngortinneqassasoq.

Aalajangiinerup atuutinngikkallarneranik sunniutilik

Ilaqutariinnermut Naalackersuisup akuersisitsinani inissiinikkut nuutsitsisoqarnissaanik aalajangiineranik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmu naammagittaalliuutiginninneq aalajangiinerup atuutinngikkallarneranik sunniuteqartarpoq. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 49, imm. 4-mi oqaaseqatigiitsigut siullertigut aalajangersarneqarpoq. Tassa imaappoq Ilaqutariinnermut Naalackersuisup aalajangiinera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmu naammagittaalliuutigineqarpat inissiinikkut nuutsitsinissaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinnereernissaata tungaanu kinguartinneqassasoq.

Taamaalluni Ilaqutariinnermut Naalackersuisoqarfiup aalajangiinera naammagittaalliuutigineqarpat kommunip inissiinikkut nuutsitsineq inatsimmik unioqqutitsinani aalartisarsinnaangilaa. Taamaattumik inuk pineqartoq Isumaginninnermik Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnerani manna tikillugu inigisaminiiginnarsinnaavoq. Ilaqutariinnermut Naalackersuisup aalajangiineranik naammagittaalliuutiginninnissamut sapaatit akunneri arfinillit piffissaliunneqarsimammata inissiinikkut nuutsitsissagaanni piffissaliussami tassani utaqqisoqartariaqarpoq.

Suliami pissutsinik immikkut ittunik inuup pineqartup inissiinikkut ingerlaannartumik nuutsinneqarnissaanik pisariaqalersitsisunik atuuttoqarpat Ilaqutariinnermut Naalackersuisoq inissiinikkut nuutsitsisoqarnissaanik aalajangiinerminu peqatigitillugu aalajangiisnaavoq inissiinikkut nuutsitsineq ingerlaannaq pissasoq taamaallunilu naammagittaalliuut aalajangiinerup atuutinngikkallarneranik sunniuteqassanngitsoq. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 49, imm. 4-mi oqaaseqatigiit aappaasigut aalajangersarneqarpoq.

§ 36. Inuup nuunnissamut akерliusup imaluunniit tamatumunnga paasinartumik akuersinissamut piginnaasaqanngitsup, taamaattoq tak. imm. 2, isumaginninnermut inatsisit naapertorlugit najugaqarfissatut neqeroorummut aalajangersimasumut tigutinnissaa aalajangiiffigeqqullugu kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi, tak. § 42, Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut inassuteqarsinnaavoq, imaappat:

- 1) pineqartup pisariaqartitaminiк ikiorneqarsinnaanissaanut tamanna pisariaqarluinnarpat, aamma
- 2) ikiuineq inuup maannamut angerlarsimaffigisaani ingerlanneqarsinnaanngippat, aamma
- 3) pineqartup iliuutsimi kinguneri paasisinnaanngippagit, aamma
- 4) pineqartoq inuttut annertuumik ajoqusernissamut imminut aarlerinartorsiortippat, aamma
- 5) nuunnissaata isumagineqannginnera illersorneqarsinnaanngippat.

Imm. 2. Inunnut tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillismasunut, nuunnissamut akерliunngitsunut, nuunnissamulli paasinartumik akuersinissamut piginnaasaqanngitsunut, tarnikkullu pissutsikkut piginnaasakillineq eqqarsartaatsikkut piginnaasakillinerup ajorsiartuaartup kingunerippagu, kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi aalajangiisnaavoq najugaqarfittut neqeroorummut aalajangersimasumut tigutissasoq, kommunalbestyrelsi inassuteqaataa nakkutilliisumit kredsrettimit ivertineqartumit isumaqatigineqarpat, tak. § 42, imm. 4, imaappat

- 1) pineqartoq pisariaqartitaminiк ikiorneqarsinnaassappat najugaqarfittut neqeroorummi najugaqarnissaa pisariaqarpat, aamma
- 2) pisumi tassani aalajangersimasumi pineqartumut isumassuinnermut atatillugu tamanna naapertuunnerpaasutut nalilerneqarpat.

Imm. 3. Inuk najugaqarfissatut neqeroorummi imm. 1-imi taaneqartumi najugaqartoq, aamma paasinartumik akuersinissamut piginnaasaqanngitsoq, naak imm. 1, nr. 1-5-imi piumasaaqatit eqqortinneqarsimanngikkaluartut, nuunnissaq pineqartup soqutigisaatut nalilerneqarpat, aammattaaq pineqartoq ilaqtaminut attaveqartuaannarsinnaaqqullugu, najugaqarfimmuт allamut assigisaanut pineqartup isumassorneqarfigisnaasaanut nuunneqarsinnaassasoq kommunalbestyrelsi Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut pisuni imikkorluinnaq ittuni inassuteqarsinnaavoq.

Imm. 4. Kommunalbestyrelsi imm. 1 aamma 2 naapertorlugit naliliinerani, taamaattoqarpat uisup nuliaasulluunniit, inooqatigisap allatigulluunniit ilaqutaasup pineqartup pisariaqartitaanik ikiuunnissamik nakkutilliinissamillu isumaginnissinnaajunnaarsimane-ra ilaatinneqassaaq.

Imm. 5. Imm. 2 naapertorlugu kommunalbestyrelsi aalajangiinera Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmuт naammagittaalliutigineqarsinnaavoq. § 42, imm. 4 malillugu kommunalbestyrelsi aalajangernerа kredsrettip ivertitaanik nakkutilliisumit isumaqatigineqanngippat, pineqartup imm. 2 naapertorlugu najugaqarfissatut neqeroorummut aalajangersimasumut tigutinnissaa nuunnissaaluunniit aalajangiiffigeqqullugu kommunalbestyrelsi Ilaqutariinnermut Naalakkersuisumut inassutigissavaa.

§ 42. Kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsip inassuteqarneratigut najugaqarfissatut neqeroorummut akuersinani tigutinnissamut Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq § 36 naapertorlugu aalajangiissaaq. Kommunalbestyrelsip inassuteqaataata tiguneranit kingusinnerpaamik sapaatit akunneri marluk qaangiutsinnagit aalajangiisoqassaaq.

Imm. 2. Inassuteqaat tulluuttut pillugit nassuiaammik imaqassaaq:

- 1) § 36, imm. 1-imi 3-milu piumasaqaatit eqqortinneqarsimasutut isigineqarnerannut tunngavik,
- 2) piginnaanikillisisimaneq pillugu suliamut attuumassuteqartumik uppernarsaatit pisariaqartinneqartut,
- 3) najugaqarfissatut neqeroorummut immikkut ittumut tigutinnissamik inassuteqarnissaaq aalajangiunneqartinnagu, pineqartumut ilaqutaasunulluuniit ikiunneq paaqqutarinninnerlu ingerlanneqarsimasooq neqeroorutigineqarsimasorluunniit,
- 4) najugaqarfiup nutaap pequtsersugaanera, inuttut ikiorneqarneq, paaqqutarineqarneq tapersorneqarnerlu il.il., pineqartumut atugassiissutigineqarsinnaasut, aamma
- 5) inuup pineqartup nammineq ilaqutaasullu, taamaattoqarpallu nakkutilliusup nuunnissaaq pillugu oqaaseqaataat.

Imm. 3. Uiusoq nuliaasorluunniit allatigulluunniit qanigisaq, inummik suliami pineqartumik najugaqateqartoq, pineqartup najugaqarfissatut neqeroorummut immikkut ittumut aalajangersagaq manna naapertorlugu tigutinnissaanik inassuteqarnissamut kommunalbestyrelsip itigartitsinerata naammagittaalliutiginissaanut pisinnaatitaaffeqarpoq. Naammagittaalliut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmu apuunneqassaaq.

Imm. 4. Pineqartoq nakkutillisoqariingippat, nuunnissamut inassuteqartoqartillugu oqartussaassuseq pillugu inatsit naapertorlugu nakkutilliusumik ivertitsinissamik kommunalbestyrelsip kredsretti qinnuigissavaa.

Imm. 5. Nuunnissamik aalajangiineq piviusunngortinniarlugu kommunip politiit pisariaqarpat ikiuteqqullugit qinnuigisinnavaa.

Malittarisassat sumiippat?

- Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi
- Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pillugu oqaaseqaatini
- Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pillugu ilitersuummi. Isumaginninnermut tunngasuni pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pillugu ilitersuut - immikkoortoq III inersimasunut tunngasoq 2013-imeersoq.

2.4. Nalunaarutitik piginnaatitsissutitut aalajangersakkat tunngavigalugit aalajangersaasarneq

All. fuldmægtig Amalie Gustafsson

Inatsiseqartitsinikkut aallaavinnik paasinnittaaseq tassaavoq suliassa qarfiup aalajangersimasup iluani inatsiseqartitsinikkut suup atuuttuunera nalilerniarneqartillugu inatsiseqartitsinikkut aallaaviit sorliit ilanngunneqartussaanerannik paasiniaaneq. Inatsiseqartitsinikkut aallaaviit atorneqartussat nanineqaraangata pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu sorliit assersuutigalugu innuttaasunut atuuttuunersut inatsiseqartitsinikkut aallaavinni taakkunani takuneqarsinnaalersarpoq. Taamaalilluni inatsiseqartitsinikkut aallaavinnik paasinnittaaseq tassaavoq inatsiseqartitsinikkut suup atuuttuuneranik aalajangersaanermut tunngavissamik aalajangersaaneq.

Inatsiseqartitsinikkut aallaavinnik paasinnittaatsimut tunuliaquttatut eqqarsaammi pineqartoq tassaavoq inatsisit Inatsisartunit akuerineqartut tassaasut inatsiseqartitsinikkut pingaarnertut aallaaviit. Taamaattumik taakku aalajangersakkanik tunngaviusunik qitiusunillu pissutsinik innuttaasunut tunngasunik toqqartumik aalajangersaaviginittunik imaqartussaapput. Aaqqissuusinerli taanna saneqqunneqarajuttarpoq, taamaalillutik Inatsisartut (inatsisiliortutut pissaanermik tigummiqartut) piginnaatitsissutitut aalajangersakkamik taaneqartartumi isumagisassanngortitsineq aqutigalugu pissutsinik pingaaruteqartunik aalajangersaavigininnermik Naalakkersuisunut (atuutitsisutut pissaanermik tigummiqartunut) nalunaarutitut ilusilerlugu aalajangersaanermik suliassanngortitsisarlutik.

Piginnaatitsissutitut aalajangersakkamut assersuut radiokkut tv-kkullu aallakaatitsisarneq pillugu inatsimmi § 47-mi imaattunik aalajangersaasumi oqaaseqatigiinni siulerniipput:

§ 47. Pilerisaarutit aallakaatitassiornermi qanoq ittumik ilanngunneqartarnissaat Naalakkersuisut malittarisassiuussinnaavaat, matumani ilanngullugit pilerisaarutit suunerannik uppernarsaanermut, inissisimanerannut, oqaasiinut imarisaannullu aammalu qanoq anner-tussuseqarnissaannut maleruagassat.

Naalakkersuisut aalajangersagaq taanna tunngavigalugu pissutsit innuttaasunut inatsiseqartitsinikkut tunngassuteqartut inatsisip oqaasertaanit ersertut saniatigut nalunaarummik aalajangersaanermikkut aalajangersarsinnaavaat.

Nalunaarummik aalajangersaanermi inatsisiliornermi pissaanermik isumagisassanngortitsinermut aamma inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaaner-mut killissarititatu ataatsimut atuuttut ingerlatsiviup ataqqisussaavai. Immikkut siunnersortip Henrik Bachip immikkoortumi 2.1-imi allaaserisaa Aalisarsinnaaner-mut akuersissutip itigar-

titsissutiginnisaanut inatsisikkut tunngavissaqannginneq inatsimmik tunngaveqartusaaneq aamma inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaaneq pillugit nassuiaatitut innersuussutigineqarpoq.

Piginnaatitsinerup annertussusia

Inatsisartut (inatsisiliornermi pissaanermik tigummiqartut) nalunaarutininik aalajangersaanissamut piginnaatitsissutitut aalajangersakkakut Naalakkersuisunut (inatsisiliornermi atuutitsinermi pissaanermik tigummiqartunut) suliassanngortitsigaangata piginnaatitsissutit annertussusia nalornissutigineqalersinnaasarpoq. Tamatuma kingornatigut apeqqutaalerpoq Naalakkersuisut nalunaarummi inatsiseqartitsinikkut malittarisassanik nutaanik aalajangersaanerminni killissaat sumiinnersoq.

Piginnaatitsissutit sumut killeqarneranik aalajangersaaneq inatsisikkut tunngavigisap qanoq paasineqarnissaanik nalinginnaasumik nassuiaanermik tunngaveqarpoq. Piginnaatitsissutit nalunaarutikkut malittarisassamik aalajangersimasumik aalajangersaanissamut naammannerata paasineqarnissaanik nassuiaanermi pingaarnertut isuma nalunaarutit qanoq akuliuttutigineraniippoq. Akuliunneq annertusiartortillugu malittarisassamik pineqartumik nalunaarutikkut aalajangersaanissamut piginnaatitsissutit erseqqarinneruleriartussaap.

Inatsisikkut tunngavigisap qanoq paasineqarnissaanik nassuiaanermi inatsimmi pineqartumi aalajangersakkat sinneri kiisalu inatsit pillugu oqaaseqaatit ilaanneeriarluni isiginiarneqartariaqartarput, piginnaatitsissutitut aalajangersakkap annertussusia nalilerniarlugu.

Nalunaarutit innuttaasunut inatsisikkut aalajangersarneqartumit inatsiseqartitsinikkut annertunerusumik nanertuutaasut aatsaat aalajangersarneqarsinnaapput inatsimmi taamaaliornissamut erseqqissumik qularnaatsumillu tunngavissaqarpat. Taamaaliluni Naalakkersuisut suliassaqarfiit aalajangersimasut iluanni imaluunni anguniakkat aalajangersimasut anguniarlugit nalunaarutininik aalajangersaanissaminnut Inatsisartunit periarfissalerneqarnerat inatsisikkut piginnaatitsissummi erseqqilluinnartumik takuneqarsinnaassaaq.

Nalunaarummi aalajangersagaq inatsimmi piginnaatitsissummit annertunerusumik aalajangersaasoq inatsisikkut tunngavissamik amigaateqarpoq. Oqartussaasoq inatsisikkut tunngavissamik amigaateqarpat aalajangersagaq pineqartoq aallaavittut tamakkii-sumik ilaannakortumilluunniit atuussinnaassuseqassanngilaq.

Pilerisaarutitut politikkimut tunngasutigut isummanik saqqummiussinissamik inerteqquteqartoqassappat inatsisikkut erseqqissumik qularnaatsumillu tunngavissaqarnissaq piumasagaataavoq

Suliami 2021-1-imi Naalakkersuisut pilerisaarutit pillugit nalunaarut radio tv-lu pillugit inatsimmi § 47 tunngavigalugu aalajangersarsimavaat.

Pilerisaarutit pillugit nalunaarummi § 17, imm. 2-kkut makku aalajangersarneqarput:

§ 17. [...]

Imm. 2. Tv-mi reklaminut ilanngunneqartassanngillat upperisarsionermet politikkimullu tunngasutigut isummat, taamaattorli tak. imm. 3.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq radio tv-lu pillugit inatsimmi § 47 pilerisaarutitut politikkimut tunngasutigut isummanik saqqummiussinissamik inerteqquteqqummik aalajangersaanissamut Inatsisartut ersarissumik piginnaatitsissutiginnikkaat.

Radio tv-lu pillugit inatsimmi § 46, imm. 2-p politikkimut tunngasutigut isummanik saqqummiussinissamik inerteqqummik imaattumik aalajangersaasooreenera Ombudsmandip suliami ilaatigut pingaartillugu isiginiarpaa:

§ 46. [...]

Imm. 2. Taamattaq upperisarsioqatigiit aamma politikikkut partiit, katusseqatigiit kisimiillutillu qinigassanngortittut taakkuluunniit suleqatigiiffii tv-kkut pilerisaarutitut ilanngunneqaqqusaanngillat, taamaattorli tak. imm. 3.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq inatsisiliortut radio aamma tv pillugit inatsimmi § 47-mi piginnaatitsinermikkut politikikkut pilerisaarinernik aqutsinermi allaffissor-nikkut annertunerusumik killilersuinissamik siunertaqarnissaannut inatsimmi tunngavissaqanngitsoq.

Ombudsmandip ilaatigut oqaatigaa radio aamma tv pillugit inatsimmi § 47-p, radio aamma tv pillugit inatsimmi § 46-p paarlattuanik, inerteqqutitut aalajangersagaanngitsoq, taamatullu atorneqarnissaa inatsisiliortunit eqqarsaatigineqarsimannitsoq. Taamaalilluni radio aamma tv pillugit inatsimmi § 47 tassaannigilaq oqariartuut aalajangersimasoq "saqqummiunneqassanersoq" aalajangersagaq, tassaallunili oqariartuutip "qanoq iliorluni" saqqummiunneqarnissaa pillugu aalajangersagaq.

Ombudsmandip oqaaseqaataa Naalakkersuisut tusaatissatut tiguaat, pilerisaarutil-lu pillugit nalunaarutip allanngortinneqarnera pillugu nalunaarut nr. 37, 6. august 2021-meersoq pilerisaarutit pillugit nalunaarummi § 17, imm. 2-mik atorunnaarsitsi-soq aalajangersarlugu.

Ombudsmandip suliat suliarisimasani arlallit ukiut tamaasa tamanut saqqummiuttarpai. Suliat ukiumi nalunaarusiuunneqartumi tamanut saqqummiunneqartut tulluittuni eqqar-torneqarput, taakkulu tamarmiutillugit suliani pineqartut kikkussusii ilisarnarunnaar-sillugit Ombudsmandip nittartagaani www.ombudsmandi.gl-imi atuarneqarsinnaapput.

3.1 Pilerisaarutininik politikkikkut isummernernik imalinnik saqqummiussinerup inerteqqutiginnissaanut periarfissaqanngilaq (2021-1)

Oceans North Greenlandip videoliaata "Aalisarnerup siunissaanik qulakkeerinnineq; Qalerallit inuiaqatigiinnut kalaallinut pingaarutaat" KNR-ip innuttaasunut paasisstis-siiviani aallakaatinneqarnissaa Oceans North Greenlandip KNR-imut 18. december 2020-mi isumaqatigiissutigaa.

Video aallakaatinneqarsinnaanersoq KNR-ip Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ti-mersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmumt apeqqutigaa. Naalakker-suisoqarfik tamanna tunngavigalugu aalajangiivoq video, videop politikkikkut isumma-nik saqqummiussinerinik pilerisaarutit pillugit nalunaarummi § 17, imm. 2-p inerteq-qummik imaqarnera pissutigalugu, tv-kkut aallakaatinneqarpat tamanna inatsimmik unioqqutitsinerussasoq.

Aalajangiineq eqqartuussissuserisup Jonas Christoffersenip Oceans North Greenland sinnerlugu Ombudsmandimut naammagittaalliutigaa, ilaatigullu oqaatigalugu pile-risaarutit pillugit nalunaarummi § 17, imm. 2 radio tv-lu pillugit inatsimmik tunngave-qanngitsoq.

Nalunaarutip imarisaa pineqartoq piginnaatitsissutitut aalajangersakkanik nalunaaru-tit pineqartut aalajangersarneqarnerannut tunuliaqutaasunik aammattaq tunngave-qassaaq. Nalunaarummi aalajangersagaq inatsisip piginnaatitsineranit annertunerusu-mik atuuffeqartoq inatsisikkut tunngavimmik amigaateqartarpoq.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq radio tv-lu pillugit inatsit imatut paasineqarsin-naanngitsoq, tassalu Naalakkersuisut politikkikkut isummanik pilerisaarutit saqqum-miussinerup inerteqqutigineqarneranik nalunaarutikkut aalajangersaanissaminut Inat-sisartunit piginnaatinneqarsimasut.

Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu isumaqarpoq radio aamma tv pillugit inatsit pi-

lerisaarutit pillugit nalunaarummi § 17, imm. 2-mi politikikkut isummanik pilerisaarutit saqqummiussinissamut inerteqqutip, Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinnermini tunngavigisaaniittup, aalajangersarnissaanut periarfissiingitsoq.

Pilerisaarutit pillugit nalunaarutip allannguutaa pillugu nalunaarut nr. 37, 6. august 2021-meersoq akueralugu Naalakkersuisut Ombudsmandip oqaaseqaataa tunngavilugu aalajangertut Naalakkersuisoqarfiup 9. august 2021-mi Ombudsmandimut paasisutissiissutigaa. Allannguummit ersepoq pilerisaarutit pillugit nalunaarummi § 17, imm. 2 atorunnaarsinneqartoq.

Ombudsmandip suliaq matuma kingornatigut inaarlugu suliarineqartutut isigaa.

(Oqaaseqaat 16. juni 2021-meersoq, j.nr. 2021-809-0001)

3.2 Kommuni sulisoq peersinnaangilaa (2021-2)

Kommuneqarfik Sermersooq paaqqinniffiutimi ilaanni sulisoq peersinneqassasoq 2020-mi februarimi aalajangiivoq.

Peersitsineq sulisup Ombudsmandimut tamatuma kingornatigut naammagittaalliutigaa, taannalu misissuinermik aallartitsivoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq kommuni suliama illua'tungiusup isumaanik tusarniaagami tamatumalu kingornatigut sulisumik peersitsigami arriippallaamik qisuariarsimasoq, kommunillu peersitsinerup pineqaatissiissutitut atornissaanut periarfissaq iliuuseqarani ilatsiinnarnermigut annaasimagaa.

Ombudsmandip suliama manna pingaartillugu isiginiarpaa, tassalu eqqartuussisarneq pillugu periaatsimi aalajangersimasoq sulisitsisup peersitsinermik pineqaatissiissutitut atuinissaminut periarfissaa ullualuinnanguit qaangiutiinnartut atorunnaarsinnaasoq. Ombudsmandip manna pingaartillugu aammattaaq isiginiarpaa, tassalu inatsilerineq pillugu atuakkiani ilimagineqartoq sulisitsisoq sulisumik peersitserusuttoq sulisup pisussaaffimminik akisussaaffimminillu annertuumik kusanaatsumillu sumiginnaaneranik paasisaqarnermi kingornatigut pilertortorujussuarmik iliuuseqartussaasoq. Sulisitsisoq taamaaliunngikkuni pisumik pineqartumik peersitsinikkut pineqaatissiissutiginninnissaminut periarfissaminik iliuuseqarani ilatsiinnarneq pissutigalugu anaasaqassaaq.

Suliama pineqartumi kommunip pisumik ilungersunartumik paasisaqarneranit sulisup suliama illua'tungiusutut isumaanik kommunip tusarniaaneranut ullut 13-it ingerlasimapput. Tamatuma kingornatigut kommunip sulisumik peersitsiniarluni aalajangiinerata tungaanut suli ullut 15-it ingerlaqqissimapput. Ombudsmandi isumaqarpoq tassani suli-

sitsisup peersitsinermik atorfinitsitsisarneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pineqaatissiisutitut atuisinnaaneranut periarfissap qaqugukkut atorunnaartarneranut killissaq erseqqissumik qaangerneqartoq. Kommuni sulisumik peersitsisoqarnissaanik aalajangiinera Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu isornartorsiorpaa.

Peersitsinissaq sioqqullugu pineqaatissiisutiginiakkatut eqqarsaatigineqartumut tunngaviusoq pillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaat sulisitsisup suliarissavaa. Suliami illua'tungiusoq aalajangiinermut tunngaviusut tamarmiusut pillugit isummainik tusarniaavigineqassaaq, paasissutissat pineqartut sulisitsisup pigigai paasissutissallu pineqartut sulisitsisup aalajangiinissaanut tunngaviusunut ilaasut suliami illua'tungiusup aamma nalunngereeraluarpaguluunniit. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut tunngaviup eqqortuunerata qulakkeerneqarnissaa sulisitsisup taamatumunnga atatillugu pisussaaffigaa. Suliami pineqartumi taamatut pisoqarsimangilaq. Sulisup suliami illua'tungiusup isummainik ilaatigut eqqunngitsumik tunngaveqarluni tusarniaavigineqarnera sulisitsisup ilisimasimavaa. Tamanna Ombudsmandip taamatutaaq isorisarialittut isigaa.

Kiisalu kommuni suliami illua'tungiusup isumaanik ilaatigut kukkusumik tunngaveqarluni sulisumut tusarniaasimanerminik kingusinnerusukkut naqqiisimanginnera Ombudsmandip isornartorsiorpaa.

Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu inassutigaa suliaq peersitsinermut tunngasoq kommuni suliareqqissagaa, Ombudsmandillu oqaatigisai isiginiarlugit suliarissagaa.

(Oqaaseqaat 28. juni 2021-meersoq, j.nr. 2020-324-0001)

3.3 Aalajangiineq kalaallisuungorlugu qallunaatuunngorlugu innuttaasumut ataatsikkut tunniunneqartussaavoq (2021-3)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup (matuma kingornatigut Naammagittaalliuteqartarfimmik taaneqartartussap) aalajangiinera pillugu naammagittaalliummik suliarinninnermut atatillugu piffissaq Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiinera kalaallisuata nassiunneqarnissaanut utaqqiffiusimasoq Ombudsmandip maluginiarpaa. Naammagittaalliuteqartarfiup allagaasa nassiussisutit aalajangiineralu ululerneqarajuttarsimanginnerat Ombudsmandip tamatumunnga peqatigitillugu maluginiarpaa.

Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiinernik nutserisarnermini aamma allakkanik nassiussisarnermini periaasii ileqqulu Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 15, imm. 1 tunngavigalugu nammineerluni misissuiffigilerniarlugit Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu aalajangerpoq.

Ombudsmandip oqaatigaa innuttaasooq kalaallit oqaasii atorlugit kiffartuunneqarnissaminik kissaateqartoq oqartussaasup nalunngippagu ilimagippaguluunniit aalajangiineq qallunaatoq innuttaasumut nassiunneqaruni aalajangiinerup kalaallisuumut nutserneqarneranik ilaqartinneqartartussaasooq.

Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu naliliivoq Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiinerup qallunaatuuanik siulliullugu nassiusseriarluni kalaallisuuani qaammatit arlallit qaangiunneranni nassiussisarnermik manna tikillugu periaaseqarsimanera suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7 a-mut naapertuuttuusimangitsoq.

Naammagittaalliuteqartarfiup Ombudsmandimut oqaatigaa Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiineri taakkua kalaallisuui piareeraangata siunissami ataatsikkoortilugit nassiunneqartalerniartut, ullorlu nassiussiviusooq Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiinerinut allaffissiat qulequtaanni siunissami takuneqarsinnaasalissasooq.

Naammagittaalliuteqartarfiup aammattaq oqaatigaa allakkat nassiussassanngortinneqartut ullormi nassiussassanngortinneqarfimmini tassani ullulerneqarsimasasasut, aalajangiinerlu ullormi piffimmini atsiorneqarfimminilu nassiussassanngortinneqartassasooq.

Naammagittaalliuteqartarfiup paasissutissiissutigisai Ombudsmandip maluginiarpai, suliallu suliarineqarnera tamatuma kingornatigut unitsillugu.

(Oqaaseqaat 16. august 2021-meersoq, j.nr. 2020-909-0001)

3.4 Umiatsiaararsorluni aalisarsinnaanermut akuersissummik nutaamik qinnuteqaatip inatsit unioqqutillugu itigartinneqarnera. Politikkikkut aalajangerneq inatsiseqartitsinerup atuuttup ilaginngilaa (2021-4)

Taamani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiusup aqutsiveqarfimmi 47-mi Qeqertarsuup Tunuani umiatsiaararsorluni qaleralinnarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaatip itigartinneqarnissaanik aalajangiinera innuttaasup Ombudsmandimut naammagittaalliutigaa. Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinermut tunngavilersuutitut oqaatigaa Naalakkersuisut aqutsiveqarfimmi 47-mi Qeqertarsuup Tunuani umiatsiaararsorluni qaleralinnarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqaateqartunut akuersissutinik nutaanik tunniussisarneq unitsinniarlugu aalajangersimasut. Taamaattumik Naalakkersuisoqarfik aalajangiineri ilaatigut allappoq qinnuteqaat Naalakkersuisoqarfiup erseqqissumik naliliivigisimangikkaa.

Ombudsmandip misissuineranut atatillugu Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa Naalakkersuisut politikikkut aalajangermikkut aqutsiveqarfimmi 47-mi qaleralinniarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqaateqartunut akuersissutinik nutaanik tunniussisarnermik unitsitsisimasut, Naalakkersuisoqarfillu Naalakkersuisut aalajangererat unioqqutillugu aqutsinnaangitsut.

Ombudsmandip oqaatigaa Naalakkersuisut aalajangererat ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaarnermik aallaavimmik unioqqutitsisuuq, tassami Ombudsmandip paasinninnera unaamat umiatsiaararsorluni qaleralinniarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqaatit qinnuteqartup sumi najugaqarnera (matuma kingornatigut sumi najugaqarnissamik piumasaaqammik taaneqartartussa) aallaavigalugu itigartitsinissamut inatsisiliornermi tunngavissaqanngitsoq.

Ombudsmandip tamatuma saniatigut oqaatigaa Naalakkersuisut aalajangererat inatsisiliornerup atuuttup ilaginngikkaa, aalajangererullu taamaattup inatsisiliorneq atuuttoq tapertalersinnaangikkaa taarsersinnaangikkaaluunniit.

Kiisalu Ombudsmandip oqaatigaa Naalakkersuisoqarfik qinnuteqaammik inatsiseqartitsineq atuuttoq aalisarneq pillugu inatsisikkut akuersissutit pillugit nalunaarutikkut qinnuteqaateqarnerup nalaani atuuttutigut aalajangersarneqarsimasooq tunngavigalugu qinnuteqaat immikkoortillugu erseqqissumillu naliliiffigisussaagaa.

Naalakkersuisut aqutsiveqarfimmi 47-mi Qeqertarsuup Tunuani umiatsiaararsorluni qaleralinniarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqaateqartunut akuersissutinik nutaanik tunniussisarnermik unitsitsiniarlutik aalajangererat inatsisiliornermi pisariaqarnerat tunngavissaqannginnerarlugu Ombudsmandip isornartorsiorpaa.

Naalakkersuisoqarfiup aalajangiineranik inatsiseqartitsinermillu paasinninneranik isornartorsiuutit arlallit Ombudsmandip tamatuma saniatigut saqqummiupai.

Suliaq aqutsiveqarfimmilu 47-mi umiatsiaararsorluni aalisarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqaatit allat piffissami 15. november 2019-imit Naalakkersuisut akuersissutinik tunniussisarnermik unitsitsiniarlutik aalajangerfiannit 1. januar 2021-p Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaata nr. 46-p, 14. december 2020-meersup atuutilerfiata tungaanut tiguneqarsimasut tamaasa Naalakkersuisoqarfiup suliareqqissagai Ombudsmandip inassutigaa.

Ombudsmandeqarfiup Naalakkersuisoqarfik tamatuma saniatigut qinnuigaa Ombudsmandip inassutigisai Naalakkersuisoqarfiup qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersitsinersut paasissutissiissutigeqqullugu.

Ombudsmandi suliami annertunerusutigut kukkussuteqartoqarsimasooq sumiginnaasooqarsimasorlu isumaqarami suliaq Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut aamma Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarutigaa.

Naalackersuisoqarfiup Ombudsmandimut e-mailikkut 26. november 2021-meersukut nalunaarutigaa Naalackersuisoqarfiup Naalackersuisut aalajangererat kisiat tunngavigalugu aqutsisinnaannginneranik ingerlatsisinnaannginneranillu Ombudsmandip paasinninnera Naalackersuisoqarfiup isumaqatigigaa. Naalackersuisoqarfiup tamatumunga peqatigitillugu oqaatigaa Naalackersuisut innuttaasunut inatsiseqartitsinik sunniuteqartunik aalajangiinerisa inatsiseqartitsinikkut sunniuteqalinnginnerminni inatsimmi malittarisassanik pisariaqartunik tunngavissaqartarnissaat Naalackersuisoqarfiup siunissami qulakkeerniaraa, taamaalilluni innuttaasunik inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliineq ajoquserneqarsinnaaqqunagu.

Naalackersuisoqarfiup aammattaq oqaatigaa sumi najugaqarnermik piumasaqaat atuutilersinneqassappat tamatuma immikkut inatsiliortoqarnissaanik piumasaqaateqarfiuneranik Ombudsmandip paasinninnera Naalackersuisoqarfiup isumaqatigigaa.

Naalackersuisoqarfiup aamma oqaatigaa Ombudsmandip isornartorsiuinerata ilaa tuusaatissatut tigugini, Naalackersuisoqarfiullu umiatsiaararsorluni qaleralinniansinnaanermut akuersissutinik qinnuteqaatit suliareqqinniarai.

Kiisalu Naalackersuisoqarfiup oqaatigaa Naalackersuisut aalajangererata ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi inatsimmi naleqquttumik tunngaveqartussaannermik aallaavimmik unioqqutitsisuuneranik Ombudsmandip paasinninnera Naalackersuisoqarfiup isumaqatiginngikkaa, Naalackersuisoqarfiummi paasinninnera unaammat Naalackersuisut qaleralinniansinnaanermut akuersissutinik itigartitsissutiginninnissaminnut aalisarnej pillugu inatsimmi aamma pisassiissutit pillugit nalunaarummi tunngavissaqarsimasut.

Suliamik suliarinnineq ukiup nalunaarusiorfusup naanerani Ombudsmandip sulit unit-sinngilaa.

(Oqaaseqaat 15. september 2021-meersoq, j.nr. 2021-811-0001)

3.5 Sulianik meeqqat pingasut inissinneqarnerinut angerlartinneqarnerinullu tunngasunik suliarinnineq akueri-neqarsinnaanngilluinnartoq (2021-5)

Angajoqqaat aappariit meeraat sisamat meeqqat ilaata ataatsip kinguaassiutitigit killissanik qaangiiffiqineqarsimaneranik pasitsaassineq pissutigalugu nukinginnartumik inissinneqassasut Avannaata Kommunia (matuma kingornatigit kommunimik taaneqartartussa) 2018-imi oktoberimi aalajangiivoq. Aalajangiineq angajoqqaat aappariit akuersitinnagit pivoq.

Inissiineq ingerlaannassasoq kommuni 2018-imi decemberimi aalajangiivoq. Aalajangiineq aamma taanna angajoqqaat apparit akuersitinnagit pivoq. Kinguaassiuutitigut killissanik qaangiiffinnissimaneq pillugu suliamik misissuineq politiit tamatuma kingunitsianguatigut unitsippaat, kommunilu tamatuminnaga nalunaarfigineqarluni. Meeqqat pingasut inissinneqarnerat kommunip nutaamik aalajangiinani ingerlatiinnarpaa.

Angajoqqaat apparit sulianik meeqqamik inissinneqarnerinut angerlartinneqarnerinullu tunngasunik suliarinnineq Ombudsmandimut 2020-mi februarimi aamma 2020-mi oktoberimi naammagittaalliuutigaat, misissuinerlu Ombudsmandip aallartippaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq kommunip sulianik suliarinninnera akuerineqarsinnaanngilluinnartoq, kommunilu angajoqqaat apparit meeraasa inissinneqarneri angerlartinneqarnerilu pillugit suliani amerlasoorpassuarnik, annertoorujussuarnik ilungersunartorujussuarnillu kukkussuteqartarsimasoq.

Tamatumani Ombudsmandip paasininnera unaavoq:

- kommunip politiit kinguaassiuutitigut killissanik qaangiiffinnissimaneermik paitsaassineq pillugu suliamik misissuinermik unitsitsisimaneerannik paasissutissamik 2018-imi decemberimi tigusaqarnermi kingornatigut angajoqqaat apparit meeraasa angerlarsimaffiup avataani inissimaneqaannarnissaannut angerlartinneqarnissaannulluunniit tunngavissaqarnersoq isummerfigisimasariaqaraluraa, meeqqallu inissinneqarsimaneerat aalajangiusimaneqassasoq imaluunniit meeqqat angerlartinneqassasut aalajangiisimasariaqaraluarluni,
- kommunip aalajangiinerinut tunngavilersuutit amigaatilerujussuusut,
- kommuni inissiinissamik angerlartitsinissamillu aalajangiinermini naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu kukkusumik erseqqarluttumilluunniit ilitsersuisarsimasoq,
- kommuni suliap kommunimi suliareqqitassanngortillugu utertinneqarnissaanik Naammagittaalliuuteqartarfiup 2019-imi januarimi aalajangiinerata kingornatigut nutaamik aalajangiiniaasaarpallaarsimasoq,
- kommunip inissiisoqarnissaanik aalajangiineri angajoqqaanut apparinnut tamanut meeqqanut angajoqqaatut oqartussaassusermik tigungmiaqartuusunut nalunaarutiginetartussaasimasut,
- angerlartitsinissamik qinnutigisaq allakkatigut tunniunneqassasoq kommunip piumasaqaatigisinnaanngikkaa, kommunilu angajoqqaat apparit meeqqatik angerlartikkumallugit kissaatigigitsik oqaasiinnartigut saqqummiussaata tunngavilugit iliuuseqarsimasariaqaraluartoq,

- piffissaq angajoqqaat aappariit angerlartitsinissamik qinnutigisaannik suliarinninnerminut kommunip atugaa sivisuallaarujussuartoq,
- kommuni angajoqqaat aappariit meeraasa angerlartinneqarnissaannik suliat suliarineqarneranni suliani allagaatit kommunimut nuuffigineqartumut tamatuma peqatigisaanik nassiunnagit angajoqqaat aappariit illoqarfimmu allamut nuussimanerat tunngavilersuutigalugu unitsitsigami ilungersunartunik kukkussuteqarsimasoq.

Ombudsmandi suliani annertunerusumik kukkussuteqartoqarlunilu sumiginnaasoqarsimasoq isumaqarami oqaaseqaatini pillugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut kommunalbestyrelsimullu Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaaruteqarpoq.

(Oqaaseqaat 3. november 2021-meersoq, j.nr. 2020-145-0001)

3.6. Meeqqap tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaat kommunip ingerlatsiviani suliamik suliarinnermi peqataasinnaassuseqannginneq pissutigalugu qisuariarfigineqanngitsoq (2021-6)

Innuttaasup panimmi tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaammi Qeqqata Kommunanut 2019-imi oktoberimi tunniussami kommunimit aalajangiiffigineqarsimannginnera 2021-mi aprilimi naammagittaalliuutigaa.

Meeraq tapersersortitut ikiortilerneqassasoq kommuni 2021-mi majimi, innuttaasup qinnuteqaateqarneranit ukioq ataaseq affarlu sinnerlugit qaangiuttut, aalajangiivoq.

Ombudsmandip misissuineranut atatillugu kommunip ilaatigut oqaatigaa innuttaasup kommunimi ingerlatsivimmi sulianik suliarinnittunik privatimik ikinnguteqarnera tapersersortitut ikiortiliisoqarnissaanik qinnuteqaatip suliarinarneqarnissaanut akornutaasimasoq.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi § 3, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq isumaginninnikkut misissuineq meeqqap immikkut tapersersorneqarnissamik pisariaqartitsineranik kommunip paasisaqarnerata kingornatigut aallaavittut kingusinnerpaamik qaammatit marluk qaangiunneranni kommunip inaarsimassagaa. Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu isumaqarpoq kommunip tapersersortitut ikiortiliisoqarnissaanik isumaginninnermik misissuinerup inaarlugi suliarineqarneranit sapaatit akunneri arlallit qaammatialunnguilluunniit qaangiunnerani aalajangiisussaasimanera ingerlatsinnermi ileqqorissaarnermut aamma isumaginninnikkut misissuinerup inaarlugi suliarineqarsimanissaanut piffissaliussamut sivikitsumut naapertuunnerpaasoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq isumaginninnikkut misissuineq qinnuteqaat tiguneqarniariartoq kommunip aallartisarsimasariaqaraluaraa.

Ombudsmandi aammattaaq isumaqarpoq piffissaq kommunip suliamik suliarinninnerminut atugaa isorisariaqarluinnartuusoq. Ombudsmandip tamatumunnga atatillugu oqaatigaa nammineq paasinninnini unaasoq meeqqap tapersersortitut ikiortilerneqarnissaanik qinnuteqaammut kommunip qisuariannginnera taamalu piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq sivisooq kommunip suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarneq/peqataasinnaassuseqannginneq pillugu isiginninneranik pingaarnertut pissuteqartoq. Ombudsmandip tassunga uiggiullugu oqaatigaa suliaq kommunip suliarisimasariaqaraluaraa, soorlu sulianik suliarinnittut sulianik paarlaateqatigiinnerisigut imaluunniit sulianik suliarinnittut suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqartut taartaatinnissaat periarfissaqanngippat ajornakusoortorujussuuppalluunniit suliamik suliarinnittut suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqanngitsut suliamik suliarinnitsiinnarnerisigut, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 4, imm. 1.

Ombudsmandip aammattaaq oqaatigaa isumaginninnikkut misissuineq qinnuteqaateqartoqarneranit qaammatit marluk iluanni inaarlugu suliarineqarsinnaanngitsoq paasinarsimmat kommunip innutaasoq tamatumunnga nalunaarfigisimasariaqaraluaraa, meeqqanik tapersersuisarneq pillugu nalunaarummi § 3, imm. 2-kkut aalajangersarneqartutut. Kommuni piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup qanoq sivisutiginissaanik naatsorsuutiginninnerminik innuttaasumut paasissutissiinngikkallartillugu innuttaasoq kommunip tamatuma saniatigut ingerlatsinerim ileqqorissaarneq tunngavigalugu qaammatit pingasukkaarlugit nalunaarfigisarsimasariaqaraluarpa.

Kiisalu Ombudsmandip oqaatigaa innuttaasup suliame nukiingisaarutai kommunip tigiuriarlugit akisarsimasariaqaralarai.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq kommunip suliaq taanna pissutigalugu suliani tassunga assingusuni piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq sivisooq pingitsoortinniarlugu qanoq iliuuseqarnissani isumaliutersuutigisariaqaraa. Ombudsmandi taamatuttaaq isumaqarpoq kommuni sulisut suliamik aalajangersimasumik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqaratik naliliippata siunissami qanoq iliuuseqartoqartasanersoq kommunip iluani tunaartarisassanik aalajangersaasoqarnissaa kommunip isumaliutersuutigisariaqaraa.

Ombudsmandip kommuni tamanna tunngavigalugu qinnuigaa oqaaseqaatini kommunip qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersitsinersut nalunaarutigeqqullugu.

(Oqaaseqaat 26. november 2021-meersoq, j.nr. 2021-104-0017)

3.7. Sulianik ukiumoortumik siusinnerusukkut nalunaarutaasimasuni eqqartorneqartunik malitseqartitsivigininneq

2019-5 Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup aalajangiineri Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput, naak Naalakkersuisut suleriaasiat pillugit Namminersorlutik Oqartus-sat nalunaarutaanni § 3, imm. 1-imi oqaaseqatigiitsigut siullertigut aalajangersarneqaraluartoq Naalakkersuisut allaffeqarfimmi ingerlatsivimmit immikkoortutut ataatsitut aqqissugaasumit ikiuuffigineqassasut.

Oqartussaassutsimik ilusilersuineq pillugu malittarisassat allatut paasineqartariaqartut isumaqarami Ombudsmandip Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut 2019-imi martsimi siunnersuutigaa oqartussaassutsimik ilusilersuineq pillugu erseqqissaateqaqqullugu. Tamatumani siunertaavoq pisariaqarneratut erseqqissuutitsinissaq ilaatigullu innuttaasut aalajangiinernik naammagittaalliuutiginninnissaminut periarfissaat pillugit malittarisassanik paatsuinerit pinngitsoortinniarneqarnissaat, matumani naammagittaalliortoqassappat oqartussaasup sorliup naammagittaalliorfiunissaanik apeqqut ilanngullugu eqqarsaatigalugu. Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia akissuteqaqqullugu Ombudsmandip 2019-imi novemberimi 2020-milu februarimi angusaqarfiunngitsumik nukingisaarpaa. Oqartussaasut atasiakkaat aalajangiineri oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaanersut oqartussaasut, innuttaasut Ombudsmandillu malittarisassat assut nalileruminaatsikkaat Ombudsmandip Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut tamatum kingornatigut 2020-mi junimi nalunaarutigaa.

Ombudsmandip Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannik oktoberimi 2020-mi ataatsimeeqateqarnermini oqaatigaa Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit suli tusagaqarsimanani, naak Inatsisinut Ataatsimiititaliap siulittaasua Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut suliaq pillugu piffissap ingerlanerani aamma saaffiginnissimagaluartoq, iliuuseqartoqarnissaa kaammattuutigalugu.

Ombudsmandip Inatsisinut Ataatsimiititaliamik ataatsimeeqateqarnerata kingunit-siannguatigut Naalakkersuisut Siulittaasuata Inatsisartunut akissuteqaammi oqaatigaa malittarisassatigut tunngavigisani erseqqarluttueruttoq.

Tamanna tunngavigalugu Ombudsmandip ajornartorsiut pillugu allaaserisaq takisooq Inatsisinut Ataatsimiititaliamut nassiuppaa, tassanilu oqaatigalugu Naalakkersuisut Siulittaasuat isumaqatiginngikkini.

Ombudsmandi tamatum kingornatigut ilisimatinneqarpoq Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfini qinnuigisimagaa Naalakkersuisut suleriaasiat pillugu aalajangersakkat misissoqqullugit, aalajangersakkat taakkua suliassaqarfimmilu malittarisassat sinnerisa imminnut naapertuutinnginneqannginnerat qulakkeerniarlugu.

Ombudsmandi 2020-p naanerani Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit suli tusagaqaqqissimanngilaq, Ombudsmandillu suliap killiffia Inatsisinut Ataatsimiititaliamut 24. august 2021-mi ilisimatitsissutigimmagu suli taamaalluni. Ombudsmandip Inatsisinut Ataatsimiititaliaq 2021-mi oktoberimi ataatsimeeqatigimmagu suli aamma allannguuteqartoqarsimanngilaq. Ombudsmandip ataatsimiinnermi tassani oqaatigaa suliamik Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut saqqumiussinissaminut pissutissaqarani isumaqarluni, Ombudsmandimmi inatsiseqartitsinermik atuuttumik paasinninnera Naalakkersuisoqarfiup nalunngimmagu.

Ombudsmandi Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit ukiup nalunaarusiorfiusup naanerani suli tusagaqarsimanngilaq.

Kangersuatsimi innuttaasut Ombudsmandip sulisuinik oqaloqateqarnissaminnut augustimi periarfissaqarput.

Ombudsmandip suliat arlallit Ombudsmandip nittartagaatigut saqqummiunneqanngitsut ukiut tamaasa sularisarpai. Suliat Ombudsmandip 2021-mi sularisimasai tamanut saqqummiunneqanngitsut arlallit immikkoortumi matumani eqqartorneqarput.

4.1 Aalajangiinernik nalunaarutigineqareersunik sularinneqqittarnerit

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik (matuma kingornatigut Naalakkersuisoqarfimmik taaneqartartussa) innuttaasup suliamik sularinneqqeqqusinissamik qinnuteqarnissaanut periarfissamik mattussisuugunartumik aalajangiisimasoq innuttaasup naammagittaalliuutaanik sularinninnermut atatillugu Ombudsmandip malugaa.

Innuttaasoq oqartussaasumut saaffiginnippat sularlu siusinnerusukkut aalajangiiffiqineqarsimasoq – amerlanertigut nutaamik aalajangiisoqarnissaa siunertaralugu - sularieqqeqqullugu oqartussaasumut qinnutigippagu oqartussaasup suliaq sularieqqinneqassanersoq sularieqqinneqassagunilu suna tunngavigalugu sularieqqinneqassanersoq isumaliutersuutigisussaavaa. Taamatut iliorneq suliamik sularinneqqilersitsinermik taaneqartarpoq.

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi sularinneqqilersitsinerit marluk immikkoortisimaneqarput: Inatsisikkut aalajangersagaasumik sularinneqqilersitsineq aamma inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik sularinneqqilersitsineq.

Inatsisikkut aalajangersagaasumik sularinneqqilersitsineq pineqartarpoq oqartussaasup suliamik qaqugukkut sularinneqqilernissaa inatsisikkut aalajangersarneqarsimappat.

Inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik sularinneqqilersitsineq pineqartarpoq suliaq oqartussaasup sularinneqqittoqarnissaanik inatsisikkut erseqqissumik aalajangiisoqanngikkaluartoq sularieqqissappagu. Tassani suliat makku pineqartunut ilaatinneqarput:

- Pissusiviusut pillugit paasissutissanik nutaanik suliambut pingaaruteqartunik piusooqarpat, paasissutissallu nutaat taakku tunngaviutinneqarpata suliap allatut aalajangiivigineqarnissaa ilimanaateqarpat.

- Inatsisikkut tunngavigisami kingumoortumik atuutilersumik allannguuteqartoqarsimappat.
- Suliamik suliarinninnermi annertuutigit kukkussuteqartoqarsimappat.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 15, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq Ombudsmandip suliaq nammineerluni misissuiffigilersinnaagaa. Ombudsmandi ajornartorsiummik naammagittaalliutip nammineq avataaniittumik naammagittaalliutip suliarineqarneranut atatillugu malugisaqaruni periarfissamik taassuminnga atuisinnaavoq.

Naalackersuisoqarfiup aalajangiinernik nalunaarutigineqartunik ataatsimut suliarinnit-tarneranik nammineerluni misissuiffiginninnermik suliaq aallartinniarlugu Ombudsmandip naammagittaalliut tunngavigalugu isumaliutersuutigaa. Ombudsmandip Naalackersuisoqarfik apeqqutinut arlalinnut isumaliutersuutini taakkunani atugassatut akis-suteqaqqullugu qinnuigaa.

Innuttaasup suliamik imminut tunngasumik suliarinneqqittoqarnissaanik qinnuteqar-nissamut periarfissaanik mattussiniarneq siunertarisimangikkini Ombudsmandip aal-larnisaataasumik misissuinerani Naalackersuisoqarfiup nalunaarutigaa. Naalackersui-soqarfiup Ombudsmandimut aammattaaq nalunaarutigaa Ombudsmandip saaffiginnin-nerata Naalackersuisoqarfik paatsuinerit pinngitsoortinniarlugit pinaveersimatinniar-lugillu periaatsiminik allanngortitsinissaanut pissutissaqalersissimagaa.

Ombudsmandi nammineerluni misissuiffiginninnermik suliaq unitsinniarlugu Naalacker-suisoqarfiup akissutaa tunngavigalugu aalajangerpoq.

(J.nr. 2020-905-0002)

4.2. Allagaatit suliallu tamarmiusut allagaatinik paasissu-tissiinnermi imaaliallaannaq ilaatinneqanngitsoorsin-naangillat

Paasissutissat aningaasaqarnermut tunngasut paasissutissiissutigineqarnerat inuup suliffeqarfiulluunniit paasissutissani pineqartup aningaasaqarneranut annertuumik sunnuteqartut oqartussaasoq pisumi naliliiguni paasissutissat soorlu ingerlatsiner-mut niueqatigiinnermullu tunngasut allagaatinik paasissutissiinnermi ilaatinngitsoorsin-naavai.

Oqartussaasup taamaalilluni paasissutissat aalajangersimasut ilaatinngitsoorsin-naavai, kisiannili allagaatit sulialluunniit tamarmiusut imaaliallaannaq ilaatinngitsoor-sinnaanagit. Taamaalilluni allagaatip ilaata paasissutissiinnermi ilaatinneqanngitsup

imarisaa aamma paasissutissiisutigineqartussaavoq.

Tamanna paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Taamani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiusup (masakkut Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup, matuma kingornatigut Naalakkersuisoqarfimmik taaneqartartussap) aalisarnermut aningaasaliissutitut immikkoortinneqartut pillugit allagaatit ilaannaasa paasissutissiisutigineqarnissaannik aalajangiisimaneq innuttaasup Ombudsmandimut 2020-mi naammagittaalliutigaa.

Ombudsmandip suliami allagaatit suliarlu pillugu oqaaseqaat nassiuteqqullugit Naalakkersuisoqarfik qinnuigaa.

Naalakkersuisoqarfiup suliami allagaatit oqaaseqaallu Ombudsmandimut nassiuppai, nalunaarutigalugulu allagaatinik paasitinnearumalluni qinnutigisaq Naalakkersuisoqarfiup suliareqqissimagaa nutaanillu aalajangiisimalluni.

Ombudsmandi suliamik misissuinerminik unitsitsiniarluni tamanna tunngavigalugu aalajangerpoq.

(J.nr. 2020-802-0001)

4.3 Ombudsmandip Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinera isornartorsiorsinnaangilaa

Innuttaasup siusinnerusukkat inigisimasami ilaannakortumik nalinginnaasumik iluarsaanneqarnera akilissagaa Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinera innuttaasup Ombudsmandimut naammagittaalliutigaa. Innuttaasup Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmuq oqaatigaa inissiaq iserterfigileramiuk nalinginnaasumik iluarsaanneqarsimanngitsoq, inissiarlu nammineq qalipassimagini.

Naammagittaalliut Ineqarnerlu pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinera Ombudsmandip misissuataarpai. Taakkunannga erserpoq inissiap innuttaasumit iserterfigineqarnermini nalinginnaasumik iluarsaanneqarsimannginnera pillugu uppersaatinik piusoqannginnera Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup pingaartillugu isiginiarsimagaa. Inissiaatileqatigiiffik INI A/S-ip innuttaasulluunniit inissiamit assilisanik saqqummiussinnaasimannginnerat taamatuttaarlu inissiap qimanneqarnerani nalinginnaasumik iluarsaanneqarsimanissaannik piunasaqaatip saneqqunneqarnissaannik isumaqatigiisummik attartorneq pillugu isumaqatigiisummi piusoqannginnera Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup pingaartillugit aammattaq isiginiarsimavai.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiineranit tamatuma saniatigut erserpoq inissiatileqatigiiffik INI A/S-ip Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmut oqaatigisimagaa inissiatileqatigiiffik assinik piffissamit inissiamik qimatsinerup nalaaneersunik peqanngitsoq. Aalajangiinnermit taamatuttaaq erserpoq innuttaasoq oqarsimasoq inissiamit asserpassuit iPaditoqqaminiittut, taannali ammarsinnaanngikkini.

Ombudsmandi saaffiginnisummik misissuataarereerluni isumaqarpoq suliap sukumiinerusumik misissorneratigut Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiineranik isornartorsiusinnaanini ilimananngitsoq. Naammagittaalliutip sularineqarnissaa Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu itigartitsissutigaa, Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 14, imm. 1 innersuussutigalugu. Tassuuna aalajangersarneqarpoq naammagittaalliut misissuinermik aallartitsinermut pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip aalajangissagaa.

Ombudsmandip naammagittaalliummik sularinninnermini makku pingaartillugit isiginiarpai, tassalu inissiatileqatigiiffik INI A/S inissiamit assinik peqaruni nassuteqqullugit Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup qinnuigisimagaa, aamma innutaasup inissiamik qimatsinermini nammineq qalipaasimanini pillugu uppersaasiisinnaasimannginnera Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinnermini pingaartitsilluni isiginninarsimanera.

Aalajangiineq Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu isornartorsiorsinnaanngilaa, Ombudsmandillu Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup suliame allagaatit pigisani aalavagalugit aalajangiisimanera taamatuttaaq isornartorsiorsinnaanagu.

(J.nr. 2021-514-0002)

4.4 Inuinaq pillugu naammagittaalliummik sularinninneq Ombudsmandip pisinnaatitaanerata avataaniippoq

Inuinaat pillugit naammagittaalliutit Ombudsmandip innuttaasunit akuttunngitsumik tigusarpai. Innuttaasup inuinaq pillugu naammagittaalliutaa Ombudsmandip 2021-mi taamatuttaaq tiguua. Innuttaasup oqaatigaa inuinnarmit taassumalu ilaqutaanit piffissami sivisunerusumi ajoqusersorniarneqartutut malersorneqartutullu misigisimalluni.

Naammagittaalliut pisinnaatitannginneq pissutigalugu sulariniarnagu Ombudsmandi aalajangerpoq, tamatumunngalu atatillugu Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1 innersuussutigalugu, tassuunala aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaanni Namminersortutik Oqartussat kommunillu ataanni ingerlatsiviit ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani pinneqartunut ilaatinneqartut.

Ombudsmandip inuinnaat pillugit naammagittaalliutunik suliarinnissinnaannginnera tamatuma nassataraa.

(J.nr. 2021-419-0002)

4.5 Angerlarluni angalanermi aningaasartuutit akilerneqar-nissaannik qinnuteqaat oqartussaasunit suliamik suliarinnittussaangitsunit suliarineqarsimavoq

Innuttaasup ilaqttani Danmarkimi suliaritikkiartortoq angalaqatigereerlugu angerlarluni angalanerminut aningaasartuutit matussuserneqarnissaat Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfimmut qinnuteqaatigaa. Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfiup innuttaasoq Danmarkimit Kalaallit Nunaannut angerlarluni angalanermut aningaasartuutit matussuserneqarnissaannik itigartippaa.

Aqutsisoqarfiup aalajangiinera innuttaasup Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmut tamatuma kingornatigut naammagittaalliutigaa.

Naammagittaalliut Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup suliaraa aalajangiinerlu aalajangiusimallugu, innuttaasup angerlarluni angalanermut aningaasartuutit matussertinneqarnissaat eqqarsaatigalugu piumasaqaatinik eqqortitsinnginnera innersuus-sutigalugu.

Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinera innuttaasup Ombudsmandimut tamatuma kingornatigut naammagittaalliutigaa.

Naammagittaalliut aalajangiinermullu nalunaarutigineqartumut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaaq Ombudsmandip misissuataarpai.

Ombudsmandip peqqinnisaaq pillugu inatsisiliornermi suliani angerlarluni angalanermut aningaasartuutunik matussusiisarnermut tunngasuni aalajangersakkat arlallit Naalakkersuisoqarfimmut allakkatigut innersuussutigai. Ombudsmandip paasinneqqaarnini manna Naalakkersuisoqarfimmut aammattaaq oqaatigaa, tassalu Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfik Peqqissutsimulluunniit Naalakkersuisoqarfik suliami aalajangiinissamut pisinnaatitaasimangitsut, tassami inatsit tunngavigalugu aalajangiinissamut pisinnaatitaaneq Tulleriiaarinermi Aalajangiisartunut inissinneqarsimammat.

Ombudsmandip Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik qinnuigaa oqartussaasut suliani angalanermut aningaasartuutit il.il. matussuserneqartarnerinut tunngasuni aalajangiinissamut pisinnaatitaanerat aamma Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsi-

soqarfik kiisalu Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik suliame aalajangiinissamut oqartussatut eqqortuusimanersut nassuiaqqullugu.

Pissutsit ingerlatsinerme oqartussaasumut allamut naammagittaalliutigineqarsinnaasut pillugit naammagittaalliutit aqutsinerme allaffissornikkut oqartussaasumit qullerpaamit aalajangiiffigineqareersimatinnagit Ombudsmandimut suliassanngortinneqarsinnaanngillat. Tamanna Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 13-ikkut aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq taanna tunngaviummik isummamut matumunnga takussutissaavoq, tassalu ingerlatsiviup innuttaasullu aaqqiagiinngissutaat Ombudsmandip suliame akuliutsinneqannginnerani suliame illua'tungeriinnit aaqqinniarneqaqaartariaqartut.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup Ombudsmandi tamatuma kingornatigut nalunaarfigaa Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfiup Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup naammagittaalliummik sularinninnerat kukkunerusimasoq, tassami Aqutsisoqarfik aamma Naalakkersuisoqarfik suliame aalajangiinissaminut oqartussaasutut eqqortuusimannimmata, tassami aalajangiinissamut pisinnaatitaaneq Tullerriaarinerme Aalajangiisartunut inissinneqarsimammat.

Suliaq Naalakkersuisoqarfiup tamanna tunngavigalugu Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfimmi sularisassanngortillugu utertippaa, tamatumani Aqutsisoqarfiup aalajangiinerminik atorunnaarsitsinissaa naammagittaalliummillu Tullerriaarinerme Aalajangiisartunut ingerlatitseqqilluni nassiussinissaa siunertaralugu.

Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfik innuttaasorlu tamatuma kingornatigut nalunaarfigai suliame annertunerusumik iliuseqaqqissanani.

(J.nr. 2020-161-0001)

4.6 Innuttaasup piffissamut siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaatip sularineqarneranut atorneqartup sivitsorneqarneranut akisussaaqataanera

Innuttaasoq piffissamut oqartussaasup suliamek sularinninnerminut atugaanut siviisuumut akisussaaqataasinnaavoq.

Tamanna innuttaasup piffissaq siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaammi kommunimit sularineqarneranut atatillugu atorneqartoq pillugu Ombudsmandimut naammagittaalliortup paasivaa. Innuttaasup naammagittaalliutaanit erserpoq kommuni piffissaq siusinaartumik pensionisiaqalersitsisoqassanersoq aalajangiiniarnermut ukiunik pingasunik affarmillu siviisussusilik atoreerlugu suli aalajangiisimannitsoq.

Ombudsmandip suliami allagaatit oqaaseqaallu kommunimit pissarsiariniarpai. Kommunip oqaaseqaammini Ombudsmandimut oqaatigaa innuttaasoq kommunimik ataatsimeeqateqarnissanut arlalinnut takkutinngitsoortarsimasoq, taamatuttaarlu Majoriami pikkorissartitsinernut peqaataanngitsoortarsimalluni, naak ataatsimiinnerni pikkorissartitsinernilu pinngitsoorani peqataasussaalluni ilisimatinneqarsimagaluarluni.

Oqaaseqaat suliamilu allagaatit innuttasumut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatitut tamatuma kingornatigut nassiunneqarput. Ombudsmandi innuttaasup oqaaseqaataanik tamatumunnga atatillugu tigusaqanngilaq.

Ombudsmandi suliamik misissuereerluni isumaqarpoq kommunip piffissaq suliamik suliarinninnerminut atukkani innuttaasup suleqataannginnera pissutigalugu sivikinnerulersissinnaasimanaviannngikkaa.

Ombudsmandip suliamik suliarinninnini tamatuma kingornatigut unitsippaa, sukumiinerusumimmi misissuinikkut Ombudsmandip kommunimik annertunerusutigut isornartorsiuisinnaanissaa ilimanannngimmat.

(J.nr. 2020-104-0013)

4.7 Kommunip meeqqanut akilersuutit tunniunneqarsimasut utertillugit akileqqusinnaanngilai

Pisortani oqartussaasup aningaasat innuttaasumut kukkunikkut tunniussimappagit innuttaasoq aningaasanik taakkuninnga utertitsilluni akiliinissaminut pisussaaffeqartuaannartanngilaq. Pisuni immikkut ittuni manna pineqarsinnaavoq, tassalu aningaasanik kukkunikkut tunniunneqarsimasunik utertitsilluni akiliisitsiniarneq innuttaasumik mianerinninnermi tunulliutinneqartoq, tassami innuttaasup aningaasat pissusissamittut tunniunneqarnerat upperalugu tigusimammagit, immaqalu inuunerminik ingerlatsinini tamatumunnga naleqqussarsimallugu.

Innuttaasup meeqqanut akilersuutininik ukiuni sisamani kukkunikkut tunniunneqartarsimasunik utertitsilluni akiliinissaanik kommunip aalajangiisimanera innuttaasup Ombudsmandimut naammagittaalliutigaa.

Ombudsmandip suliami allagaatit oqaaseqaallu nassiuteqqullugit kommuni qinnuigaa. Ombudsmandip kommuni aamma qinnuigaa tunniuttakkat kukkusumik tunniunneqarsimasut akilersinniarneqartarnerat pillugu malittarisassat malillugit aningaasat utertillugit akileqqunissaannut piumasaqaatit eqqortinneqarsimanersut (conductio indebiti) nassuiaqqullugu.

Kommunip suliami allagaatit oqaaseqaallu Ombudsmandimut nassiuppai, oqaatigalugulu suliaq kommunip suliareqqissimagaa nutaamillu aalajangiisimasoq. Aalajangiinnermit nutaamit erseerpoq innuttaasup aningaasat kukkunikkut tunniunneqarsimasut kommunimut utertillugit akilissanngikkai.

Ombudsmandip misissuinini unitsinniarlugu tamanna tunngavigalugu aalajangerpoq.

(J.nr. 2021-809-0002)

4.8 Oqartussaasup inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu iliuuserisai

Ombudsmandip sulinerani qitiusumik suliassaqarfik tassaavoq oqartussaasut il.il. innuttaasunut aalajangiisut pisortat pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassanik ilumut malinninnerannik nakkutilliineq.

Tamanna Ombudsmandip innuttaasumut oqartussaasup isumaqatigiisummik innuttaasup suliffeqarfiutaata oqartussaasumut pineqartumut isumaqatigiissutigisimasaanik eqqortitsinnginneranik naammagittaalliutiginnittumut nalunaarutigaa.

Oqartussaasup inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu iliuuserisai pissutsit immikkut ittut atuukkaangata Ombudsmandip aatsaat misissortarpai, soorlu suliamik suiarinninnermi peqataasinnaassuseqarneq pillugu apeqqut pineqarpat.

Ombudsmandip paasinninnera unaavoq isumaqatigiissut (kontrakt) malinneqarner-soq inuit ataasiakkaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu isumaqatigiinngineq naammagittaalliummi pineqartoq. Taamaattumik pisoq Ombudsmandip sulinerani qitiusumik suliassaqarfiup avataaniippoq. Suliaq annertunerusumik misissorniarnagu Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu aalajangerpoq.

(J. nr. 2021-871-0001)

Ikerasammi innuttaasut Ombudsmandip sulisuinik oqaloqateqarnissaminnut augustimi periarfissaqarput.

5

OMBUDSMANDI PILLUGU INATSIMMI § 11 TUNNGAVIGALUGU NALUNAARUTIGINNINNERIT

All. ombudsmand Vera Leth

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11-kkut aalajangersarneqarpoq Inatsisartut inatsisaanni, Inatsisartut peqqussutaanni imaluunniit aqutsinermi allaffissornikkut aalajangersakkani atuuttuni amigaateqartoqarneranik paasisaqaruma tamanna pillugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaaruteqassasunga. Kommunini aalajangersakkat amigaataat eqqarsaatigalugit kommunalbestyrelsimut pineqartumut aamma taamatut nalunaaruteqassaanga.

2021-mi Ombudsmandi pillugu inatsimmi aalajangersagaq taanna tunngavigalugu nalunaarutigisaqanngilanga.

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut majimi Qaqortumiipput, ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi Akil-lerni misissuiartortutik.

Misissuinerit pillugit ataatsimut oqaatigisassat

Paaqqinniffiit ataasiakkaat najugaqartuutiminnik pitsaasumik pinninersut malittari-sassanillu paaqqinniffinnut ataasiakkaanut atuuttunik eqqortitsinersut paasiniaaneq Ombudsmandip misissuisarnerisa siunertaraat. Misissuineri paaqqinniffiit initaat ataatsimullu aqqissuunneqarneri misissuiartortunit aamma misissorneqartarput. Misissuiartortut pisortaqatigiinnik, sulisunik, najugaqartunik najugaqartullu ilaqutaannik oqaloqatiginnittarput.

Paaqqinniffiit misissuineq sioqqulluarlugu misissuisoqarnissaanik allakkatigut kalerrinneqarajuttarput, Ombudsmandili siumut kalerreeqqaarnani aamma misissuisinnaavoq.

Misissuinerit Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortunit ingerlanneqartarput. Ombudsmandip Meeqqat Pisinnaatitaaffiik Sullissivik MIO aamma Innarluutillit Oqaaseqartartuat Tilioq misissuineri Ombudsmandip naleqquttutut isigisaani peqataaqqullugit qaaqqusarpai.

Ombudsmandip nalunaarusiaq misissuinerup kingornatigut suliarisarpaa. Ajornartorsiu-tit suut misissuiartortut misissuinerinni maluginiarsimaneraat nalunaarusiami tassani allaaserineqartarpoq. Ombudsmandip paaqqinniffinnut ataasiakkaanut kaammattuutai nalunaarusiami aammattaaq takuneqarsinnaapput.

Misissuinerit tamatuma saniatigut Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasunut kommunimiluunniit paaqqinniffiup inissisimaffigisaaniittumi kommunalbestyrelsimut saaffiginninissamut pissutissaqalersitsisinnaapput.

2021-mi misissuinerit pillugit takussutissiaq

Ukioq taanna misissuinerit pillugit takussutissiaq tulluullugu takutinneqarpoq, misissuinerit ataasiakkaarlugit naatsumik allaaserinninnermik malitseqartumik. Misissuinerit pillugit nalunaarusiat tamarmiusut Ombudsmandip nittartagaani www.ombudsmandi.gl-imi atuarneqarsinnaapput.

Ulloq	Paaqqinniffik	Paaqqinnif- fiup suussu- sia	Tilioq imalt. MIO peqa- taavoq	Najugaqar- tut oqaloqa- tigineqartut	Sulisut oqa- loqatigine- qartut	Ilaqutaasut oqaloqatigi- neqartut
9. aamma 10. marts 2021	Uummannami utoqqaat illuat	Utoqqaat illuat		12	12	
10. aamma 11. maj 2021	Akilliit Qa- qortumiit- toq	Meeqqanik inuusuttu- nillu paaq- qinniffik	MIO	6	8	
12. aamma 13. maj 2021	Nanortalim- limmi utoq- qaat illuat	Utoqqaat illuat		7	8	
18. aamma 19. novem- ber 2021	Sisimiuni paaqquta- rinniffik Qupanuk	Paaqquta- rinniffik		4	12	5

Uummannami utoqqaat illuat

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut utoqqaat illuanni Sorlaqarfinni Uummannamiittumi misissuineq siumut ilimasaarutaareersoq 9. aamma 10. marts 2021-mi ingerlappaat.

Nalunaarusiamit ilaatigut erserpoq Ombudsmandip pingaarnerusutigut paasisai ukuusut Sorlaqarfiit sinaakkutassat nuannersut toqqissisimanartullu najugaqartunut neqerorutigigaat, najugaqartullu kissaatigisaat pisortaqtigiiit sulisullu naammassiniarluartartorujussuugaat.

Sorlaqarfiit isumaginninnermut tunngasuni pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassat atuuttut eqqumaffigisimangikkaat misissuiartortut misissuineq sioqqullugu paasivaat.

Ombudsmandi paasissutissat misissuiartortunit misissuineq sioqqullugu misissuinermilu pissarsiarineqartut tunngavigalugit eqikkaalluni inernilivoq utoqqaat illuanni pisortaqtigiiit sulisullu pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassanik ilisimasaqarnerat naammangitsoq. Ombudsmandip paasinninnera unaavoq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisip ilisimaneqarnerata annertusarneqarnissaa pisariaqartinneqartoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq taamaattoqarnerani najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerat aalajangiisuusumik sanngiillisinneqarsimasoq. Ombudsmandip tamanna akuerineqarsinnaangitsutut isorisarialerujussuuartullu isigaa.

Taamaattumik Ombudsmandip Avannaata Kommuniani kommunalbestyrelsi aamma Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23-mi "anertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanis-

saa"-nik oqarnek innersuusstigalugu ilisimatippai.

Avannaata Kommunia misissuineq pillugu nalunaarusiamut missingiut pillugu oqaaseqaateqarpoq, oqaatigalugulu pissutsit uparuarneqartut aaqqinniarini.

Tamatuma kingornatigut suliaq Ombudsmandip Avannaata Kommuniata oqaaseqaatai tunngavigalugit inaarlugu suliarineqartutut isigaa.

Angerlarsimaffik Akillit Qaqortumiitqoq

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi imminut pigisumi Angerlarsimaffimmi Akillerni (matuma kingornatigut Akillernik taaneqartartusami) Qaqortumiittumi misissuineq siumut ilimasaarutaareersoq 10. aamma 11. maj 2021-mi ingerlappaat.

Nalunaarusiamit erserpoq Ombudsmandip Akillit pillugit pingaarnertut paasisai pitsaalluinnartuusut.

Taamaalilluni Ombudsmandip paasisaa unaavoq pisortaqatigiit sulisullu tunniusima-suullutillu isumassuilluartuusut, pisortaqatigiillu najugaqartunut sinaakkutassanik toq-qissisimanartunik angerlarsimaffippalaartunillu pilersitsinissaq qitiutikkaat.

Najugaqartut arfinillit misissuiartortunit oqaloqatigineqartut oqaatigaat paaqqinniffimmi najugaqarnertik nuannarigitsik, sulisullu peqatigilluaritik.

Pisortaqatigiit sulisullu aalaakkaasorujussuupput, sulisullu arfineq pingasut misissuiartortunit oqaloqatigineqartut oqaatigaat paaqqinniffimmi sulinertik assut nuannarigitsik.

Ombudsmandip paasisaa aammattaaq unaavoq pisortaqatigiit sulisullu pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassat ilisimagaat. Pisortaqatigiit sulisullu pissaanermik atuinaveersaarneq aammattaaq qitiutippaat.

Ombudsmandi Akillerni pissutsit pillugit ikittuinnarnik oqaaseqaatissaqarpoq, matu-mani pissaanermik atuinermik nalunaarutiginnitarneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Pissaanermik 30. marts 2020-mi atuneq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat tunngavigalugit nalunaarutigineqarsimanngitsoq misissuinermi paasi-neqarpoq. Ombudsmandip tamanna isorisarialittut isigaa.

Pisortap 19. maj 2021-mi oqaatigaa pissaanermik atuisimaneq taanna massakkut nalunaarutigineqarsimasoq.

Ombudsmandip paasissutissiissutigineqartoq maluginiarpaa, inassutigalugulu pissaanermik atuinertik kommunimut uninngavigisamut, kommunimut najugarivitamut, Naalak-kersuisunut meeqqallu ataasiakkaat illersuisoqarpata meeqqat illersuisuinut ullut pi-

ngasut qaangiutsinnagit nalunaarutigineqartussaanerat pisortaqtigiit eqqumaffigisagaat.

Ombudsmandi tamatuma saniatigut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisip sulisunut tunniunneqartarnera aamma Akilliit kinguaassiuutinut tunngasuni politikkiminni najugaqartut angutaatigiittarnerannik/arnaatigiittarnerannik inerteqquteqarnera pillugu oqaaseqaateqarpoq.

Akilliit misissuineq pillugu nalunaarusiamut missingiut pillugu oqaaseqaateqarput. Oqaaseqaatit taakku annertunerusumik iliuseqarnissamut pissutissaqalersitsingillat, Ombudsmandillu Akillernik misissuineq pillugu suliaq tamatuma kingornatigut naammassineqartutut isigaa.

Utoqqaat illuat Nanortalimmiittoq

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut utoqqaat illuanni Nanortalimmiittumi misissuineq siumut ilimasaarutaareersoq 12. aamma 13. maj 2021-mi ingerlappaat.

Misissuineq pillugu nalunaarusiamit erserpoq Ombudsmandip pingaarnerusutigut paasisai ukuusut toqqissisimanartunik avatangiiseqarneq utoqqaat illuata najugaqartunut neqeroortutigigaa, kiisalu utoqqaat illuanni pisortaqtigiit sulisullu najugaqartunut timikkut pissaanermik atuinaveersaarnissaq eqqumaffigigaat.

Sulisut unneqqarissuullutillu isumassuilluartuupput, najugaqartullu misissuiartortunit oqaloqatigineqartut utoqqaat illuanni najugaqarnertik pingaarnertut nuannaralugu sulisunillu pitsaasumik pineqarlutik oqaatigaat.

Pissutsit, ilaatigut sulisut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik qanoq ilisima-saqartiginerannut pissutsinullu utoqqaat illuata malittarisassaanut tunngasut, oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqalersitsisut Ombudsmandip nalunaarusiami aamma eqqaavai.

Utoqqaat illuata najugaqartumut pissaanermik atuinermik pisumi ataatsimi nalunaar-suisimanginnera nalunaarutigisimanginneralu Ombudsmandip nalunaarusiami isor-nartorsiorpaa.

Utoqqaat illuat aamma Kommuni Kujalleq misissuineq pillugu nalunaarusiamut missingiut pillugu oqaaseqaateqarput, tassanilu ilaatigut oqaatigalugu Ombudsmandip misissuinerata kingornatigut pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassat atuartitsisutigitigineqarsimasut.

Paaqqutarinniffik Qupanuk Sisimiuniittoq

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut paaqqutarinniffimmi Qupanummi Sisimiuniittumi misissuineq siumut ilimasaarutaareersoq 18. aamma 19. november 2021-mi ingerlappaat.

Misissuineq pillugu nalunaarusiamut missingiut ukiup naanerani suli nassiunneqanngilaq, taamaattumillu inaarutaasumik nalunaarusiaq aatsaat 2022-mi saqqummiunneqarumaarluni.

Gertrud Rask Minde Sisimiunittuq (2020-mi misissuiffigineqartoq)

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut paaqqinniffimmi Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartumi Gertrud Rask Mindemi Sisimiuniittumi misissuineq siumut ilimasaarutaareersoq 10.-12 juni 2020-mi ingerlappaat. Nalunaarusiamut missingiut Gertrud Rask Mindemut taamanilu Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiusumut 11. december 2020-mi nassiunneqarpoq.

Gertrud Rask Mindep taamanilu Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaataat ataatsimoortut Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup suliarisimasai Naalakkersuisoqarfiup allakkatigut 2. februar 2021-meersutigut aamma 25. februar 2021-meersutigut nassiuppai. Ombudsmandip inaarutaasumik nalunaarusiani Gertrud Rask Mindemut 9. april 2021-mi nassiuppaa.

Nalunaarusiamit ilaatigut ersepoq Ombudsmandip Gertrud Rask Minde paaqqinniffittut pingaarnerusutigut pitsaasorujussuarnik paasisaqarfigigaa, pisortaqatigiillu najugaqartunut avatangiisunik toqqissisimanartunik, paasiuminartunik angerlarsimaffippalaartunillu pilersitsiniarneq qitiutikkaat. Ombudsmandip paasisai taamatuttaa ukuupput pisortaqatigiit sulisullu suliassatik tunniusimallutik unneqqarillutillu isumagigaat, najugaqartunullu pissaanermik atuinnginnissaq sapinngisamik annertunerpaamik eqqumaffigalugu.

Najugaqartut paaqqinniffimmi najugaqarnertik nuannarigaat malunnarpoq, sulisunillu pitsaasumik attaveqarnerat malunnarluni. Sulisut najugaqartullu ilaqutaat misissuiartortunit oqaloqatigineqartut paaqqinniffik pitsaasumik eqqartorpaat.

Paaqqinniffimmi pissutsinik Ombudsmandip oqaaseqaateqarnissaanut pissutissaqalersitsisunik atuuttoqarpoq.

Ilaatigut paaqqinniffiup pisuni sisamani najugaqartunut pissaanermik atuinernik nalunaarutiginnissimanginnera Ombudsmandip isorisarialittut isigaa. Ombudsmandip tamatumani saniatigut maluginiarpaa Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup nalunaarusiaq pillugu oqaaseqaatini ilaatigut oqaatigigaa Aqutsisoqarfiup Gertrud Rask Mindemik suleqateqarneq aallartisarsimagaa, pissaanermillu atunerit tamarmik nalunaarutigineqartarnissaat, piffissaagallartillugu nalunaarutigineqartarnissaat nalunaarutiginninnermilu immersugassat taamatut atugassatut suliarineqarsimasut eqqortumik immersorneqartarnissaat Gertrud Rask Mindep isumaginiaraa.

Meeqqat sininnerini naalungiarsunik videokkut nakkutilliissutit kalerrisaarutitalit paaqqinniffiup immikkoortortaarfimmi ilaanni ataatsimi atorai Ombudsmandip misissuinnermi malugaa. Ombudsmandi nalunaarusiamini allappoq isumaqarluni naalungiarsunik nakkutilliissutit kalerrisaarutitalit atornerarnerat inatsimmik unioqqutitsineru-

soq, paaqqinniuuffiullu taakkuninnga atuinini unitsissagaa inassutigalugu. Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik nalunaarusiaq pillugu oqaaseqaammimi allappoq kalerrisaarutini taakkuninnga atuinerup inatsimmik unioqqutitsisuunera paaqqinniffimmut erseqqissarsimagini allatullu aaqqiussutissamik sapinngisamik pilertornerpaamik nassaartoqarnissaa Aqutsisoqarfiup isumaginiaraa. Isumaginninnermi Aqutsisoqarfiup oqaatisai Ombudsmandip imatut paasivai naalungiarsunnik nakkutilliissutini kalerrisaarutitalinnik atuinerup inatsimmik unioqqutitsisuunerannik Ombudsmandip oqarnera Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup isumaqatigigaa. Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup malitseqartitsissutitut e-mailkkut 24. marts 2021-mi paasisutissiissutigaa naalungiarsunnik nakkutilliissutit kalerrisaarutitalit atorneraarunnaarsimasut.

Ombudsmandip Gertrud Rask Mindemi misissuineq pillugu suliaq Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup oqaaseqaatai tunngavigalugit tamatuma kingornatigut naammassineqartutut isigaa.

Utoqqaat Illuat Nuummiittoq (2020-mi misissuiffigineqartoq)

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut kommunip utoqqarnik paaqqinniffiutaani Utoqqaat Illuanni Nuummittumi misissuineq siumut kalerriutigeriigaaq 12. aamma 13. august 2020-mi ingerlappaat. Misissuineq pillugu nalunaarusiamut missingiut Utoqqaat Illuannut aamma Kommuneqarfik Sermersuumut 22. oktober 2020-mi nassiunneqarpoq.

Kommuneqarfik Sermersuup aamma Utoqqaat Illuata oqaaseqaataat tamarmiusut Ombudsmandip 12. februar 2021-mi tiguai. Utoqqaat Illuanni misissuineq pillugu nalunaarusiani Ombudsmandip Utoqqaat Illuannut 7. april 2021-mi nassiuppa.

Nalunaarusiamit ilaatigut erserpoq Ombudsmandip pingaarnerusutigut paasisaa tasasooq sinaakkutassat toqqissisimanartut Utoqqaat Illuata najugaqartunut neqeroortigai, sulisullu sulinertik najugaqartut ataqqillugit ingerlakkaat.

Misissuiartortut misissuinnermi paasitineqarput sulisussaaleqisoqartoq, piffissallu ilaanni napparsimallutik sulinngitsoortartut amerlaqisut, tamannalu sulisut suliaminnik ingerlatsinissaminnut periarfissaannut sunniuteqartartoq. Pissutsit taakku paaqqinniffiup pisortaqatigiivinut ingerlatsiviullu sinniisaanut misissuinnermi oqaloqatiginnissutigineqarput.

Ombudsmandi paaqqinniffiup aaqqissugaanera aamma paaqqinniffiup immikkoortortarfanni nakorsaatinik toqqortarinninnera pillugit oqaaseqaatiminik misissuinnermi saqummiussivoq.

Pissutsit misissuineq pillugu nalunaarusiami uparuarneqartut aaqqinniarlugit suliniutit misissuinerup kingornatigut aallartinneqareersimasut suliniutissatullu eqqarsaatigineqartut Kommuneqarfik Sermersuup nalunaarusiamut missingiut pillugu oqaaseqaammimi nassuiarpai.

Utoqqaat Illuanni misissuineq pillugu suliaq Kommuneqarfik Sermersuup oqaaseqaatai tunngavigalugit Ombudsmandip tamatuma kingornatigut inaarlugu suliarineqartutut isigaa.

Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortut majimi Nanortalimmiipput, utoqqaat illuanni misissuiartortutik.

ANGALANERIT TIKERAARNERILLU

All. ombudsmand Vera Leth

Utoqqaat illuanni Sorlaqarfinni Uummannamiittumi misissuineq

Utoqqaat illuanni Sorlaqarfinni Uummannamiittumi misissuineq siumut nalunaarutigeriigaaq sulisuma ilaasa pingasut 9. aamma 10. marts 2021-mi ingerlappaat.

Uummannami paasisitsiniaaneq

Uummannami innuttaasut sulisunnik pingasunik 11. marts 2021-mi oqaloqateqarnissaminnut periarfissaqarsimapput.

Meeqqat oqaaseqartartuannik ataatsimeeqateqarneq

Meeqqat oqaaseqartartuat 9. april 2021-mi ataatsimeeqatigaara, tassanilu ilaatigut suliat ataatsimut soqutigisaqatigiiffiusut siunissamilu suleqatigiinnissamut periarfissat oqaluuseraavut.

Qaqortumi paasisitsiniaaneq

Qaqortumi innuttaasut sulisunnik pingasunik 6. maj 2021-mi oqaloqateqarnissaminnut periarfissaqarsimapput.

Qaqortumi atuartitsineq

Sulisuma ilaasa pingasut ingerlatsinermi inatsiseqartitsineq Kommuni Kujallermi ingerlatsivimmi pisortanut sulisunullu 7. maj 2021-mi atuartitsissutigaaq.

Akillerni Qaqortumiittumi misissuineq

Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi imminut pigisumi Akillerni Qaqortumiittumi misissuineq siumut nalunaarutigeriigaaq sulisuma ilaasa pingasut 10. aamma 11. maj 2021-mi ingerlappaat.

Utoqqaat illuanni Nanortalimiittumi misissuineq

Utoqqaat illuanni Nanortalimiittumi misissuineq siumut nalunaarutigeriigaaq sulisuma ilaasa pingasut 12. aamma 13. maj 2021-mi ingerlappaat.

Nanortalimmi paasisitsiniaaneq

Nanortalimmi innuttaasut sulisunnik pingasunik 13. maj 2021-mi oqaloqateqarnissaminnut periarfissaqarsimapput.

Isumaginninnermik Aqutsisoqarfimmik ataatsimeeqateqarneq

Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik sulisuma ilaasa pingasut 29. juni 2021-mi ataatsimeeqatigaat, taassumalu Aqutsisoqarfiup kommuninik isumaginninnermik suliassaqarfimmi ikorfartuina ilisimatitsissutigaa.

“Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat”-nik ataatsimeeqateqarnek

“Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat”-ni Allattaaneq 19. august 2021-mi ataatsimeeqatigaara, tassanilu ilaatigut meeqqat naammagittaalliornissamut periarfissaat oqaluuse-raavut.

Paasisitsiniaaneq

Sulisuma ilaat 24. august 2021-mit 8. september 2021-mut paasisitsiniaanermi Sulisilluni Ajoqusersimasunik Sullissiviup umiarsuaaraq atorlugu aqqissuussimasaani Kullorsuaq tikillugu angalanermi peqataavoq, tassanilu Ilulissat, Uumannaq, Qaarsut, Ike-rasak, Saattut, Ukkusissat, Upernavik Kujalleq, Kangersuatsiaq, Kullorsuaq, Nuussuaq, Innaarsuit, Upernavik Maniitsorlu aqqusaarneqarlutik, illoqarfiit nunaqarfiillu katillugit 13-it. Tikitani tamani sulisuma oqaloqatigineqarnissaanut periarfissaqarsimavoq. Innuttaasut 25-t saaffiginnissimapput, naammagittaalliut ataaseq tunniunneqarluni kiisalu Ombudsmandip atuuffii suliassaalu paasisutissiisutigineqarlutik.

Djøf-imik ataatsimeeqateqarnek

Djøf-ip siulersuisui sulisuma ilaasa marluk 31. august 2021-mi ataatsimeeqatigaat, tassanilu Ombudsmandip atuuffii suliassaalu ilaatigut oqaluuserineqarlutik.

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannik ataatsimeeqateqarnek

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat 11. oktober 2021-mi ataatsimeeqatigaara, tassanilu qulequttat 2020-mi ukiumoortumik nalunaarutinni eqqartorsimasakka pillugit ilisimatitsinissannut ingerlatsinerlu pillugu inatsiseqartitsinermik suliassaqarfimmi massakkut ajornartorsiutaasut unamminiagassallu oqaloqatigiissutiginissaanut periarfissaqarlunga.

Kommuneqarfimmut Qaqortumiittumut angalaneq

Sulisuma ilaasa pingasut Kommuni Kujalliup Qaqortumi ingerlatsiviani nakkutilliinermut atatillugu angalaneq 11.-13. oktober 2021-mi ingerlappaat, suliat meeqqanik inssiisarnernut angerlartitsisarnernullu tunngasut immikkut toqqakkat misissoriartorlugit.

Folketingip Ombudsmandianik ataatsimeeqateqarnek

Inatsisilerinermi pisortara sulisumalu ilaat arlallit Folketingip Ombudsmandiata sulisui-nik 21. oktober 2021-mi ataatsimeeqateqarput. Ataatsimiinnermi ilaatigut suliat ataatsimut soqutigisaqatigiiffiusut oqaluuserineqarput.

Kommuneqarfimmut Sisimiuniittumut angalaneq

Sulisuma ilaasa pingasut Qeqqata Kommuniata Sisimiuni ingerlatsiviani nakkutilliinermut atatillugu angalaneq 15.-17. november 2021-mi ingerlappaat, suliat meeqqanik inssiisarnernut angerlartitsisarnernullu tunngasut immikkut toqqakkat misissoriartorlugit.

Paaqqutarinniffimmi Sisimiuniittumi misissuineq

Paaqqutarinniffimmi Qupanummi Sisimiuniittumi misissuineq siumut nalunaarutigeriigaq sulisuma ilaasa pingasut 18. aamma 19. november 2021-mi ingerlappaat.

Sisimiuni atuartitsineq

Sulisuma ilaasa pingasut ingerlatsineri inatsiseqartitsineq Qeqqata Kommuniani ingerlatsivimmi pisortanut sulisunullu 22. november 2021-mi atuartitsissutigaat.

Innarluutillit oqaaseqartartuannik ataatsimeeqateqarneq

Innarluutillit oqaaseqartartuat toqqagaaqqammersoq 29. november 2021-mi ataatsimeeqatigaara, tassanilu pisinnaatitaanermik killissalersuinerit suliallu ataatsimut soqutigisaqaqatigiiffiusut oqaluuseraavut.

Ummannami innuttaasut Ombudsmandip sulisuinik oqaloqateqarnissaminnut martsimi periarfissaqarput.

All. ombudsmand Vera Leth

Amalie Gustafsson fuldmægtigit 1. januar 2021-mi atorfinitsippara. Amalie Gustafsson Aarhus Universitetimit inatsisilerituutut kandidatituvuq.

Ole Heinrich nutserisutut/oqalutsitut atorfimmit 2021-mi martsimi tunuarpoq. Tassunga taarsiullugu Gerda Kreutzmann atorfimmi 1. juni 2021-mi atorfinitsippara.

Camilla Leidesdorff Laudrup immikkut siunnersortitut atorfimminit 2021-mi septemberip naanerani tunuarpoq.

Tassunga taarsiullugu Monica Schnügger fuldmægtigit 15. oktober 2021-mi atorfinitsippara. Monica Schnügger Københavns Universitetimit inatsisilerituutut kandidatituvuq.

Ombudsmandeqarfimmi ukiup naanerani uku sulisorineqarput:

Inatsisilerinermi pisortaq Kim Blokbo

Nutserisut/oqalutsit pisortaat Jørgen Hansen

Immikkut siunnersorti Henrik Bach

Fuldmægtig Maliina L. Lyberth

Fuldmægtig Kamilla Krogh Jensen

Fuldmægtig Anja Rindom Bøndergaard

Fuldmægtig Amalie Gustafsson

Fuldmægtig Monica Schnügger

Nutserisoq/oqalutsi Gerda Kreutzmann

Allatsi Alice Møller

KISITSISIT ATORLUGIT TAKUSSUTISSIAT

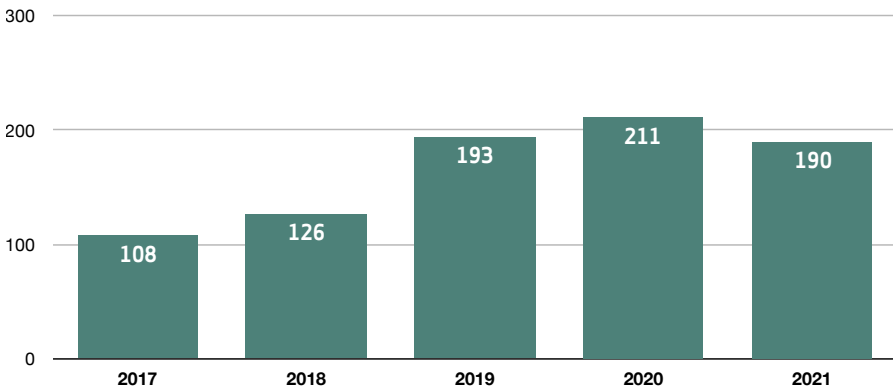
Kapitali manna 2021-mi Ombudsmandip sulianik suliarinninnerani kisitsisinik pingaarnernik imaqarpoq. Ukiut nalunaarusiuunneqartut siuliini sisamani kisitsisit sanillunneqarsinnaasut takutinneqartut.

2021-MI SULIAT NUTAAT

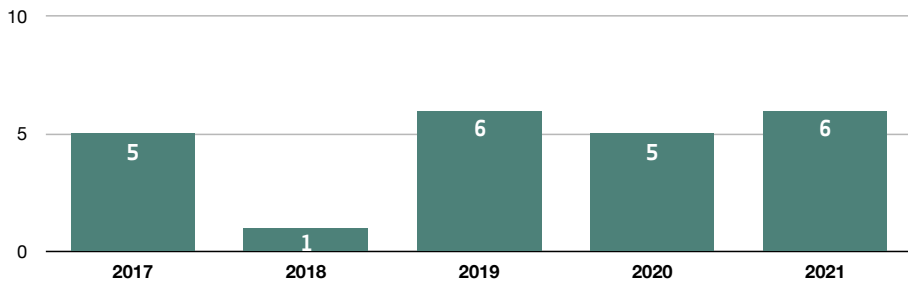
Naammagittaalliuutitut suliat pilersinneqartut	190
Namineerluni misissuiffiginnertut suliat pilersinneqartut	6
Katillugit	196

Misissuinerit ingerlanneqartut	4
Ilitsersuinerit	288

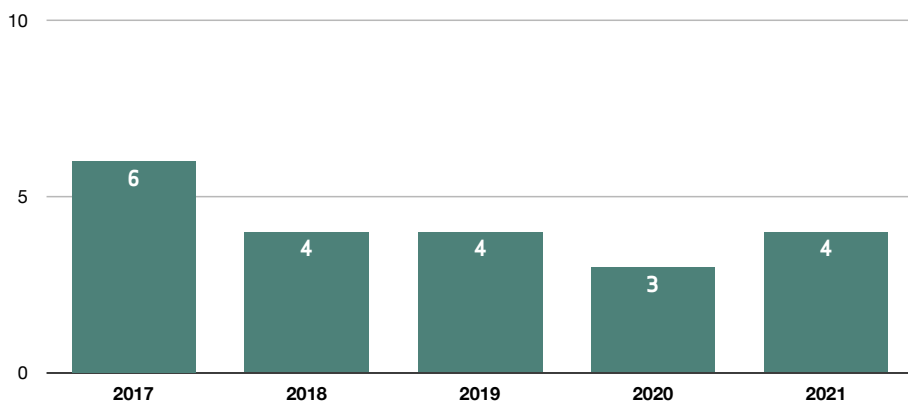
Naammagittaalliuutitut suliat pilersinneqartut

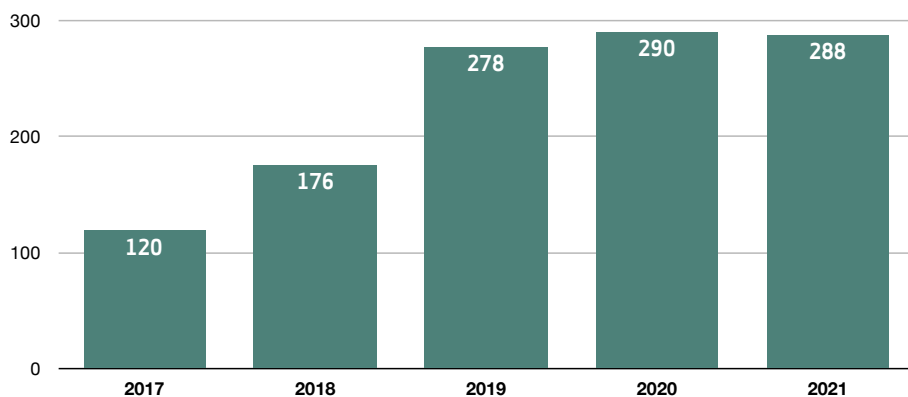
Namineerluni misissuiffiginnertut suliat pilersinneqartut

Misissuinerit ingerlanneqartut

Ilitsersuinerit

SULIAT 2021-MI INERLUGIT SULIARINEQARTUT

Naatsorsukkat tulliuuttut sulianik 2021-mi inerlugit suliarineqartunik tunngaveqarput. Taamaalillutik naatsorsukkat taakku sulianut inerlugit suliarineqartunut 2021-mi ukiunilu nalunaarusiuunneqartuni siusinnerusuni tiguneqarsimasinnaasunut tunngasuupput.

Suliat imatut inerneqarput:

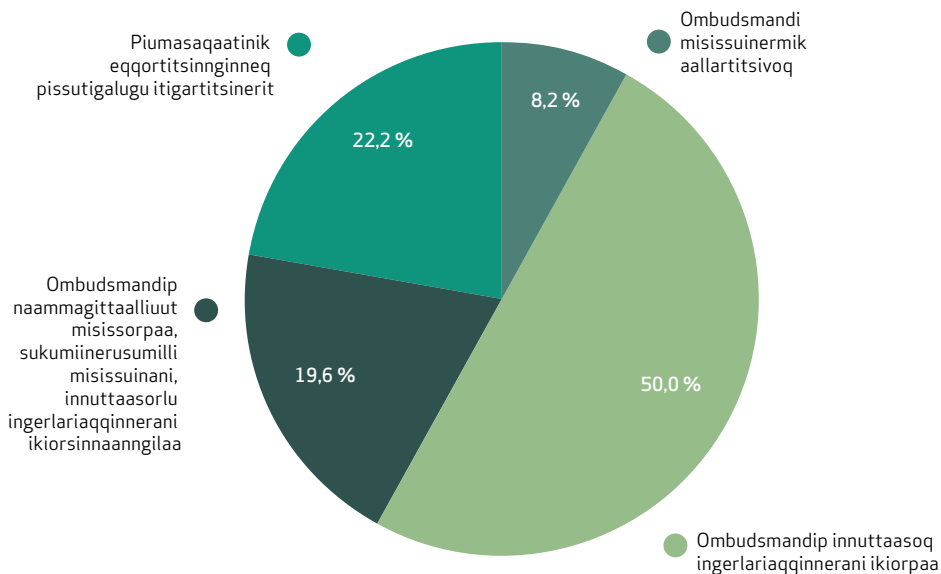
Ombudsmandi misissuinermik aallartitsivoq	
Isornartorsiuinerit, inassutigisat il.il.	5
Isornartorsuisoqanngilaq, inassutiginnittoqanngilaq il.il., matumani oqartussaasup suliarinneqqilernerana pissutigalugu	11

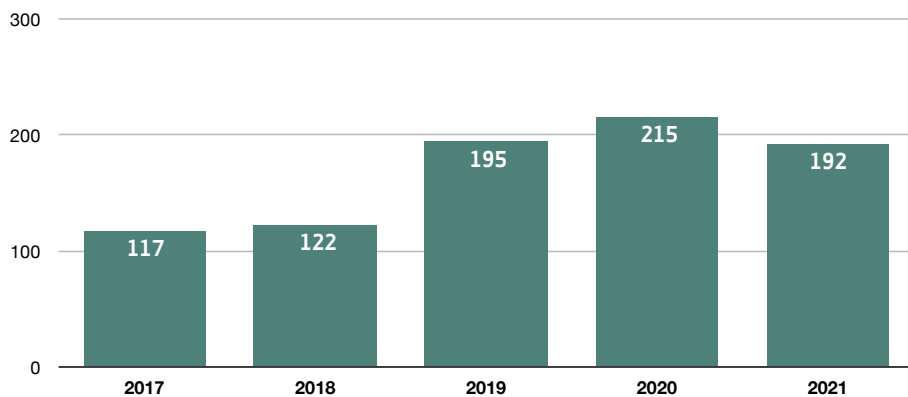
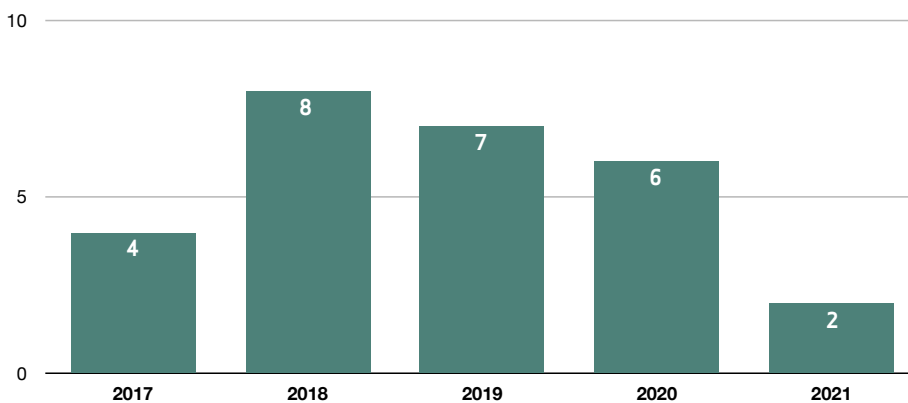
Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa	97

Ombudsmandip naammagittaalliut misissuataarppaa, sukumiinerusumilli misissuinani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanagu	38

Piumasaqaatinik eqqortitsinnginneq pissutigalugu itigartitsinerit	
Naammagittaalliut kingusinaarluni tunniunneqarpoq	4
Naammagittaalliornissamat periarfissat allat atorneqarsimangillat, Ombudsmandillu innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanngilaq	5
Naammagittaalliut Inatsisartunut, eqqartuussivinnut, naalagaaffimmi oqartussaasunut allanulluunniit Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqanngitsunut tunngasuuvoq	20
Naammagittaalliut tunuartinneqarpoq naammagittaalliorlorluunniit Ombudsmandip saaffiginnissutaanut qisuariangilaq	13
Ombudsmandi suliap suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqannginnerarpoq	1
Kinaassuseq isertuullugu naammagittaalliutit	0

Suliat inerlugit suliarineqartut katillugit	194
Taakkunannga nammineerluni misissuiffiginninnerit	2

Naammagittaalliutitut suliat inerlugit sularineqartut**Namineerluni misissuiffiginninnerit inerlugit sularineqartut**

Taaguutit sumut tunngasuuppat?

Ombudsmandi misissuinermik aallartitsivoq

Tassani suliat Ombudsmandip misissuiffigisimasai aamma soorlu suliami allagaatinik aamma/imaluunniit oqaaseqaammik oqartussaasumit naammagittaalliummi pineqartumit pissarsiniarfigisimasai ilaapput.

Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa

Tassani suliat Ombudsmandip misissuinermik aallartitsingikkaluarluni suliarisimasai ilaapput. Taakku assersuutigalugu tassaapput suliat oqartussaasumut susassaartumut siullermik suliarisassanngorlugit nassiunneqarnissaat eqqornerpaasutut Ombudsmandip isigisai. Taakkunani suliat assersuutigalugu oqartussaasumi inerlugit suliarineqarsimanngitsut aamma suliat naammagittaalliortup tunngavilersuutai (tamaasa) oqartussaasup isummerfigissallugit periarfissaqarfisimanngisai ilaapput. Taakkunani suliat oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornissamut periarfissallit Ombudsmandillu oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorfissamut ingerlateqqillugit nassiussai aamma ilaapput.

Ombudsmandip naammagittaalliuut misissorpaa, sukumiinerusumilli misissuinanani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanagu

Tassani suliat misissuinermik aallartitsinermut allatulluunniit suliarinninnissamut pisutissaqalersitsinngitsut ilaapput. Taakku assersuutigalugu tassaapput suliat uppernarsaatnik naliliinermik imaqarneri erseqqissut, ingerlatsiviup inuit ataasiakkaat pilugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu sulinerinnaannut tunngasut, suliat suulluanngitsut, suliat politikkikkut siunertanik imaqartut sulialluunniit naammagittaalliuut aallaavigalugu takuneqarsinnaasut isornartorsiuinissaq innuttaasumilluunniit inatsiseqartitsinikkut pitsaanerusumik inissisimalersitsilluni ikiuisinnaaneq ilimanangitsoq.

Kikkut naammagittaalliuutigineqartut suliallu Ombudsmandeqarfimmi qanoq inerneqarneri ataani naatsorsuinerit takutippaat.

Kikkut naammagittaalliuutigineqarpat ¹	Misissuinerit		Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa	Ombudsmandip naammagittaalliuut misissorpaa, sukumiinerusumilli misissuinani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanagu	Piumasaqaatinik eqqortissinnginneq pissutigalugu itigartitsinerit
	Isornartorsiuneq il.il.	Isornartorsiuisoqanngilaq il.il.			
Kommuni ataaseq arlallilluunniit ²	3	4	69	19	17
Nunanut Allanut Tunngasuteqartunut Naalakkersuisoqarfik				1	
Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik		1	1		
Ineqarnermut Attaveqaatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik		1		2	
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	1	3	2	1	
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik			2	1	
Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	1	1	2	1	
Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik					1

¹ Tabelit kikkut naammagittaalliuutigineqarnerannik takutitsisut Naalakkersuisoqarfimmut ukiup naanerani piusunut agguataarsimapput. Suliat inaarlugit suliarineqartut oqartussaasunut suliasaqarfimmut allamut nuussimasunut atorunnaarsinneqarsimasunulluunniit imaluunniit Naalakkersuisoqarfiup pisinnaatitaanerup ukiup naanerani inissisimaffigisaata ataaniittunut tunngasuupput.

² Kommunit assigiinngitsut pillugit suliat tamarmik ataatsimut naatsorsorneqarput. Tamanna naammagittaallioortup kinaassusianik isertuussiinnarsinnaasariaqarnerup isiginiarneqarneranik pissuteqarpoq.

Oqartussaasut allat il.il. Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqartut			4	2	1
Biskoppip Allaffeqarfia			3		
Ineqarnek pillugu Naammagittaalliuteqartarfik				1	
Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik		1	1	5	
INI A/S			1		4
Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat				1	
Nakorsaaneqarfik			1	1	
Akilerarusiinernik Aalajangiisartut				1	
Akilaartarnermik Aqutsisoqarfik			5		
Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik			1		1
Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfik			1		
Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik			1	1	1
Peqqinnissaqarfik, matumani Kal. Nunaanni napparsimmaviit il.il. eqqarsaatigalugit			3	1	
Oqartussaasup suup naammagittaalliutigineqarnera paasiuminaappoq					1
Oqartussaasut il.il. Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqangitsut					17

SULIAT SUMUT TUNNGASUUPPAT?

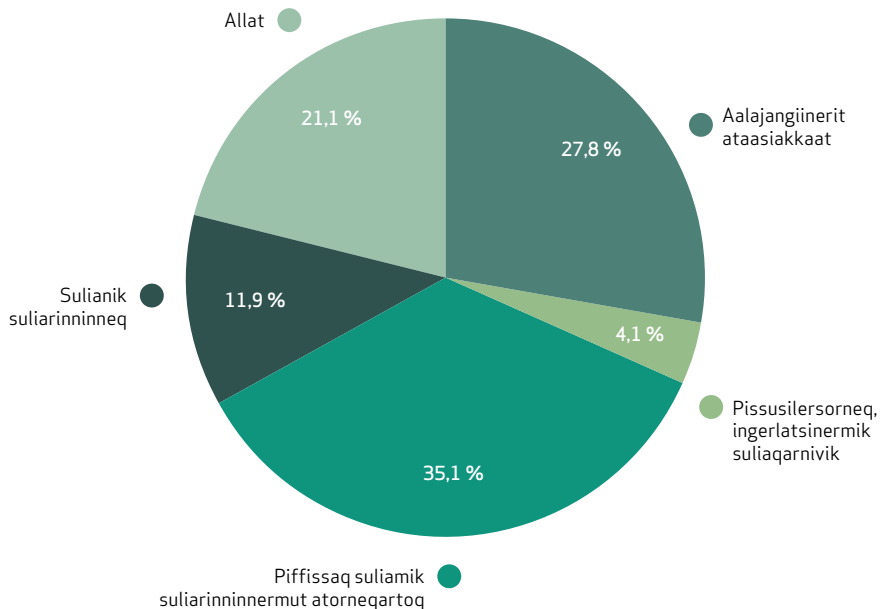
Kikkut naammagittaalliuutigineqarnerisa suliallu qanoq inerreqarnerisa agguataarnergarnerat ataani naatsorsuinermi takutinneqarpoq.

Kikkut naammagittaalliuutigineqarpat	Aalajangiinerit atasiakkaat	Pissusilerorneq, ingerlatsinermik suliqarnivik	Piffissaq suliamik suliarrinnermut atorneqartoq	Sulianik suliarrinnerneq	Allat
Avannaata Kommunia	2		6	4	2
Kommune Kujalleq	2		11	1	3
Kommuneqarfik Sermersooq	11		20	6	8
Kommune Qeqertalik	5	1	8	3	5
Qeqqata Kommunia	4		8	1	1
Nunanut Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfik	1				
Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik	1		1		
Ineqarnermut Attaveqqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik	3				
Aalisarnermut, Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	5			1	1
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik	2		1		
Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	1		2		2
Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik	1				
Oqartussaasut allat il.il. Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqartut	2	2	2		
Biskoppip Allaffeqarfia	2		1		
Ineqarneq pillugu Naammagittaalliuuteqartarfik	1				

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik	4		2		1
INI A/S			1	2	2
Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat					1
Nakorsaaneqarfik	1		1		
Akilerarusiinernik Aalajangiisartut	1				
Akilerartarnermik Aqutsisoqarfik	1		1	2	1
Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik			1		1
Peqqissutsimik Pinaveersaartitsinermillu Aqutsisoqarfik			1		
Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik		1		2	
Peqqinnissaqarfik, matuma- ni Kal. Nunaanni napparsim- maviit il.il. eqqarsaatigalugit		1			3
Oqartussaasup suup naamma- gittaalliutigineqarnera paa- siuminaappoq					1
Oqartussaasut il.il. Ombuds- mandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatinneqan- gitsut	4	3	1	1	8

KATILLUGIT:

Aalajangiinerit ataasiakkaat	54
Pissusilersorneq, ingerlatsinermik suliaqarnivik	8
Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq	68
Sulianik suliarinninneq	23
Allat	41

Kukkunerit sumiginnaanerilluuniit annertunerusut

Pisortat ingerlatsivianni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluuniit sumiginnaasoqarsimanissaa ilimagisariaqartoq Ombudsmandip suliamik misissuinerata takutippagu, Ombudsmandi suliaq pillugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaanut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalakkersuisunut imaluuniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqassaaq.

Tamanna Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23-kkut aalajangersarneqarpoq.

Nalunaarutit pingasut taakku oqartussaasunut ukununga tunngasuupput:

- Avannaata Kommunia (immikkoortoq 3,5 takuuk)
- Avannaata Kommunia (Ummannami Utoqqaat Illuat, immikkoortoq 6 takuuk)
- Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik (immikkoortoq 3.4 takuuk)

Suliat Ombudsmandimut taartaasartup suliarisai

Ombudsmandi 2021-mi suliami ataatsimi suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarnani nalunaarpoq, taamaattumillu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaata suliaq taanna Ombudsmandimut taamani taartaasartumut, ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2021-mi Folketingip Ombudsmandianut, suliarisassanngortillugu ingerlateqqillugu nassiuppa.

Ombudsmandimut taartaasartuq 2021-mi sulianik inaarlugit suliarisaqanngilaq.